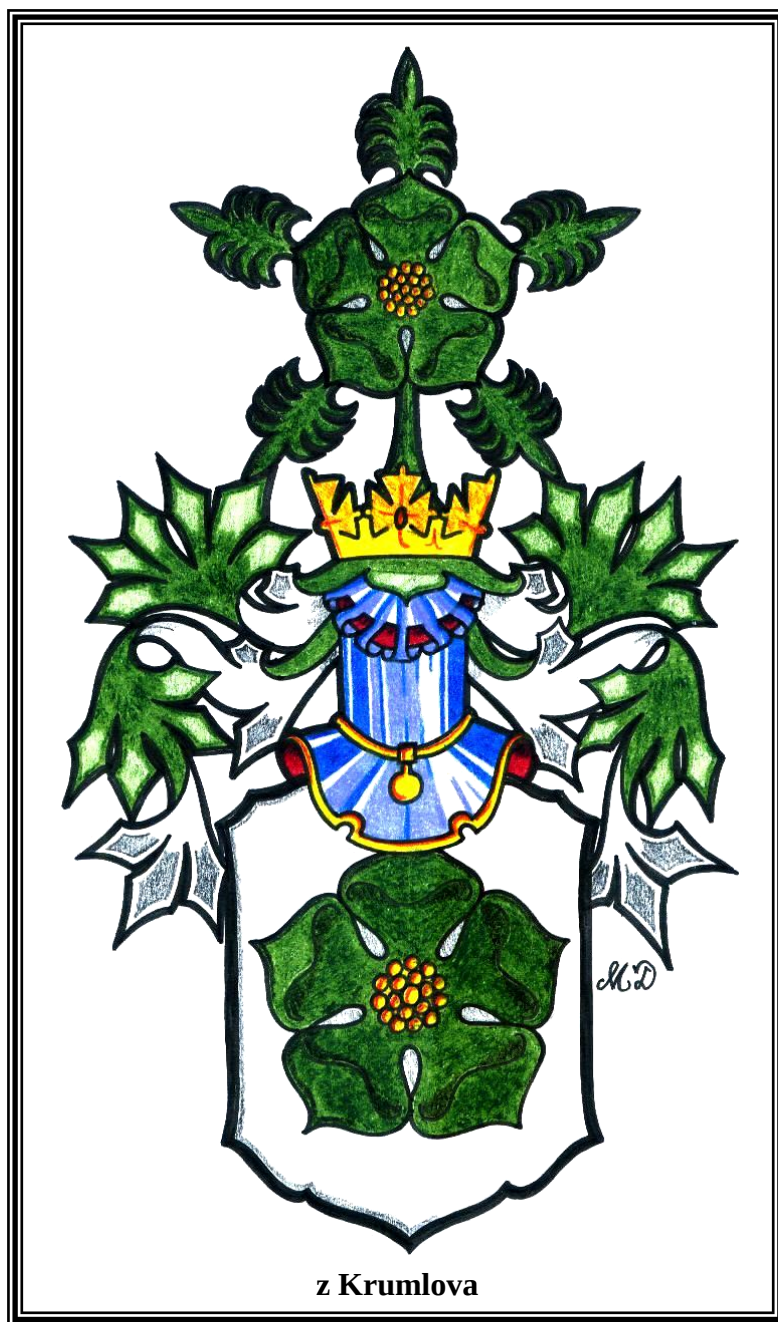

*J*IHOČESKÝ *H*EROLD

Časopis o historii a pomocných vědách historických

z Krumlova

Mimořádné číslo 2007 – díl I.

Pověst vztahující se k obrazu „Dělení růží“

Podle této pověsti měl Vítek z Prčice 5 synů a „rod svůj chtěv dlouhověčně v svornosti zachovati , pateru růží mezi pět synů svých rozdělil. Nejstarší Jindřich dostal od otce zlatou růží na modrém štítě a s ní hradecké panství. Druhozený Vilém získal spolu s Landštejnem, Lomnicí a Třeboní růží stříbrnou skvící se v červeném poli. Třetího Smila obdaroval otec panstvím strážským a bystřickým a určil mu modrou růží ve zlatém štítě. Čtvrtý Vok, syn nejmilejší, si směl ponechat otcův erb s červenou pětilistou růží na stříbrném poli. Po otcově smrti se stal pánem Rožmberka a Krumlova. Konečně pátý, nemanželský syn Sezima, se musil spokojit s růží černou a nevelkým panstvím ústeckým“. Starou pověst o dělení Vítkovců zachycuje obraz na zámku v Telči a jeho kopie na Krumlově a Jindřichově Hradci. Na nich vidíme před krumlovským hradem praotce Vítka, jak rozdělil svým synům erby s pětilistou růží různých barev.

Ne všemu z této pověsti se ale může věřit. Skutečnost je trochu jiná. Obraz byla namalován až v mnohem pozdější době a navíc byl malován v duchu této pověsti. Ve skutečnosti všichni synové Vítka z Prčice , až na nejstaršího Jindřicha, zakladatele rodů pánů z Hradce měli jméno po svém otci - Vítek II. se stal předkem pánů z Krumlova a nesl znamení zelené růže ve stříbrném štítě (ta ale na obraze není nikde vidět), Vítek III. z Blankenberka založil rod pánů z Rožmberka a Vítek IV z Klokot se stal zakladatelem rodu pánů z Landštejna. Také hrady, které jsou na obraze namalovány, vznikly až dlouho po rozdělení rodu na jednotlivé rodové linie. Dalším omylem je pravděpodobně černá růže pánů z Ústí. Pravděpodobnější je, že páni ze Stráže a páni ze Sezimova Ústí jsou jednou rodovou větví pánů ze Stráže a Ústí. Tuto verzi navíc podporuje i skutečnost, že znak Sezimů z Ústí byl převzat jiným šlechtickým rodem – pány z Kounic – v jejichž čtvrceném znaku se původní rodový znak stříbrného lekná v červeném poli střídá s modrou růží ve zlatém poli. Tuto verzi navíc podporuje i skutečnost, že v Paprockého Diadochu jsou tyto dva rody uváděny současně v jedné kapitole.

<i>Autor příspěvku</i>	<i>Název článku</i>	<i>strana</i>
<i>Daněk Milan Ing.</i>	<i>Obraz „Dělení růží“</i>	2
	<i>Obsah</i>	3
<i>Daněk Milan Ing.</i>	<i>Úvodník</i>	4
<i>Daněk Milan Ing.</i>	<i>Něco pověstí na začátek</i>	5
<i>Milec Miroslav</i>	<i>Několik slov</i>	8
<i>Milec Miroslav</i>	<i>Páni z Krumlova</i>	9
<i>Milec Miroslav</i>	<i>Páni z Rožmberka</i>	12
<i>Milec Miroslav</i>	<i>Páni z Hradce</i>	30
<i>Daněk Milan Ing.</i>	<i>Znaky rodů a významných osobností Vítkovců</i>	43
<i>Daněk Milan Ing.</i>	<i>Príslušníci a dědicové rodů Vítkovských</i>	44

Jihočeský Herold mimořádné číslo díl I.
Časopis o historii a pomocných vědách historických
Mimořádné číslo – díl I.
vydáno v Českých Budějovicích dne 10.12.2007
vydavatel : Ing. Milan Daněk, Dlouhá 18, 370 11 České Budějovice
evidenční číslo MK ČR E 14574

u časopisu není prováděna jazyková korektura

úhrada nákladů na vydání ve výši 30,- Kč

Kontaktní adresa pro příjem příspěvků:

Ing. Milan Daněk, Dlouhá 18, 370 11 České Budějovice
Telefon: 737 438 029 po celý den
e-mail: danek@zoo-ohrada.cz

Mimořádná čísla časopisu Jihočeský Herold, která dostáváte nyní do ruky se tak trochu vymykají koncepci našeho časopisu. Celá jsou totiž zaměřena na jeden z našich neslavnějších rozrodů, shodou okolností z jižních Čech, jejíž příslušníci nosili ve znaku znamení růže v různých barevných kombinacích - Vítkovce.

Vydání prosincového čísla roku 2006 bylo pro nás tak trochu jiné – v něm totiž poprvé vyšel soupis pečeti, které používali v průběhu věku příslušníci jednoho z jihočeských panských rodů – páni z Hradce. Jeho vydání bylo asi zajímavé i pro některé ostatní organizace, které se zabývají pomocnými vědami historickými – usuzujeme tak z toho důvodu, že zlomek právě tohoto vydaného souboru se dostal pro nás nevysvětlitelně do jiného časopisu, který jej bez konzultace s námi otiskl – bohužel se jednalo o jednu z pracovních verzí – navíc neúplnou a s nepřesnostmi. Skutečnost, že někdo jiný uveřejnil tento článek byl pro nás impulzem, že toto téma je nadmíru zajímavé. Navíc tato oblast, myslím tím soupis pečeti šlechtických rodů, byla naposled komplexněji zpracována patrně pouze Augustem Sedláčkem.

Pan Mílec v posledních deseti letech navštívil všechny archivy Jihočeského kraje a k tomuto tématu má nasbíráno nepřeberné množství materiálu. Není to tak dlouho od doby, kdy byl vydán soupis šlechtických pečeti od Augusta Sedláčka. Při jeho prohlížení a porovnání kreseb s pečeti ale p. Mílec zjistil, že některé údaje v této práci nesouhlasí – na stejných pečetích se skutečnost s vyobrazenými pečeti rozcházela v některých detailech znaků, ale i v některých opisech pečeti. To byl jeden z důvodů, proč se p. Mílec rozhodl, že všechny jím prostudované materiály a sesbírané informace zpracuje a všechny jemu známé pečeti Vítkovců, které za léta bádání v archivech měl v ruce nakreslí. Posledních několik měsíců tedy kreslil, dával dohromady všechny získané informace a sestavoval rodokmeny jednotlivých rodů. A že to někdy je práce víc jak detektivní asi ví ti z Vás, kteří se o něco podobného pokusili třeba u svých rodokmenů. Výsledkem této jeho činnosti, která obsahovala mnoho hodin, dní a měsíců za poslední rok jsou dvě mimořádná čísla časopisu Jihočeský Herold, které právě držíte v ruce.

A proč jsou nakonec tato čísla dvě? Velice jednoduše lze říci, že se tak velké kvantum informací prostě do jednoho čísla nemohlo vejít. Za posledních několik let se rozsah časopisu ustálil na určitém počtu stránek – v našem případě na 48 stranách. Po převedení všech dat do elektronické podoby se v tomto případě došlo k počtu 80 stran, a to je až příliš na jedno číslo. Proto jsme se nakonec rozhodli rozdělit celý soubor do dvou čísel, která vychází v jednom termínu.

Doufám, že se Vám i tato mimořádná čísla časopisu budou líbit. Přeji Vám příjemné chvíle při jejich čtení.

Ale dosti již spekulací a podívejme se na to, co nám po „pánech se znamením růže“ zanechala lidová slovesnost ve svých pověstech.

První z nich je pověst o tom, jak se vlastně dostala růže z keře na štít. V jedné ze šumavských soutěsek mezi dvěma mohutnými balvany vyrostla planá růže, odlišující se od ostatních svou temně rudou barvou. Mladý rytíř Vítek tudy odjížděl do války a když ji spatřil, vzal si její květ s sebou. Po dlouhé době, když se stejnou cestou vracel zpátky ověnčen hrdinskými činy domů si vzpomněl na svůj odjezd a zastavil se na stejném místě. Mohutné balvany téměř nebylo vidět pod šlahouny divokých růží s květy rubínové barvy. A protože Vítek věřil, že růže, kterou si s sebou vzal jako talisman mu skutečně přinesla štěstí, sejmul ze zad svůj štít a dýkou na něj vyryl obraz pětিলísté růže.

První pověstí, kterou bych rád v tomto svém výčtu uvedl, je pověst o jednom z nejvýznamnějších Vítkovců – vždyť byl ve své době téměř neomezeným vládcem království a dokonce i otčímem krále Václava II. jedná se o oslavovanou i zatracovanou postavu Závíše z Falkenštejna. Datum jeho narození je neznámé, jeho otcem byl Budivoj z Krumlova, matkou Perchta z Falkenštejna. Narodil se na Krumlově, ale o jeho mládí prakticky nic není známo. První písemná zmínka o něm je až z roku 1272 a tehdy se už psal z Falkenštejna. Není také známo, jakým způsobem se Závíš začal psát podle hřadu Falkenštejna, tehdy nejmocnějšího hřadu v Rakousku – tady jsou tři pověsti, z nichž pravdivá může být každá z nich. První uvádí, že již jako mladík vstoupil do služeb po matce spřízněného rodu Falkenštejnů aby si zde vydobyl rytířské ostruhy. Druhá pověst se od první liší toliko v tom, že odchod na Falkenštejn nebyl dobrovolný, ale že tam byl Závíš „uklizen za trest za alotria, která páchal v rodném Krumlově svým otcem Budivojem a třetí pověst se k druhé přiklání. Podle té vstoupil Závíš do služeb královny Kunhuty a údajně tehdy již mohl vzniknout románek mezi ním a královnou, který král Přemysl Otakar II. vyřešil tím, že Závíšovi dal funkci falkenštejnského purkrabího. V roce 1276 se Závíš oženil s osobou nám neznámou s níž měl Závíš dceru, která se provdala za Hynka Krušinu z Lichtenburka. Závíš se stal vůdcem odbojných Vítkovců a v tom okamžiku dobová Dalimilova kronika ukazuje Závíše jako zemského škůdce a zrádce, Rožmberský kronikář Václav Březan je poněkud zdrženlivější. Pověst říká, že Závíš navštívil krále Přemysla Otakara II. v předvečer bitvy na Moravském poli a nabídl mu pomoc svého vojska čítajícího 2 tisíce jezdců, ale hrdý Přemyslovec tuto nabídku nepřijal. Podle této pověsti a kronikáře Březana Závíš zůstal nestranný a jeho vojsko do bitvy nezasáhlo. Závíš se s Kunhutou, vdovou po českém králi poprvé po králově skonu setkává při jeho pohřbu ve Znojmě v roce 1279 a následně v roce 1280 na Hrádku u Opavy. Podle pověsti se ještě téhož roku konal tajný svatební obřad a roku následujícího se Závíšovi a Kunhutě narodil syn Jan. Roku 1283 se různými kličkami podařilo dosáhnout propuštění Václava II., který byl až do té doby věznem Oty Braniborského. Ten následně zve svou matku a Závíše do Prahy, kde se Závíš stává jeho otčímem a tehdy nastává Závíšův zlatý věk. Dokonce se roku 1285 stává oficiálním manželem královny vdovy, ale ta bohužel nedlouho poté umírá. A jejím skolem, podporou Václava ve znovuzískání Rakouska na úkor Habsburků, svým dalším sňatkem se sestrou uherského krále Ladislava a odloučením od dvorského života v Praze a přestěhováním se na hrad Svojanov začíná pád tohoto zajímavého šlechtice. Vše vyvrcholilo Závíšovým zatčením při jeho návštěvě Prahy. Dlouho poté sloužil Závíš jako rukojmí a pod pohrůžkou jeho smrti získával Mikuláš Opavský jedno panství za druhým. Teprve pod hradem Hluboká Závíšův bratr neuvěřil výhrůžkám, a tak konečně pomstychtivý nevlastní syn Přemysla Otakara II. dosáhl potrestání údajného zrádce svého otce, kterého nechal pod hradem setnout. Tomuto místu se poté začalo říkat „Pokutní louka“, ale jestli se jedná o skutečné místo Závíšova skonu není jasné. Na této louce nechal v roce 1895 postavit kníže Adolf Josef Schwarzenberg pomník který můžete vidět i dnes.

Asi neznámější pověstí, vztahující se k rodu pánů z Rožmberka je pověst o „Bílé paní“. Dokonce se říká, že byla dobrým duchem celého rodu. Ve skutečnosti se jmenovala Perchta a narodila se Oldřichovi z Rožmberka v Českém Krumlově. Byla provdána roku 1449, tedy ve svých dvaceti letech za Jana z Lichtenštejna. Jeho rodina držela rozsáhlé majetky na Moravě a v Rakousku (mimo jiné Mikulov, Valtice). Jednalo se o sňatek z rozumu a pro peníze, a protože Perchtin otec s výplatou věna nespěchal, projevilo se to ve vztahu manželů – doslova byl život na Mikulově peklem na zemi. Perchtiny dopisy, které posílala svému otci a svým bratrům jsou otřesnou ukázkou jejího utrpení, které vlastně neskončilo ani její smrtí 2.5.1476. Od své smrti se zjevovala na všech rožmberských hradech v bílém šatu s klíči za pasem – proto pojmenování „Bílá paní“. Když se usmívala, věstila tím dobré časy, pakliže měla černé rukavice a chmury ve tváři, blížily se špatné časy, nebo některý z členů rodu zemřel. Starost měla o děti svých příbuzných, hlavně posledního člena rodu, Petra Voka. Podle pověsti svým návodem upozornila Petra Voka na místo, kde byl v Českém Krumlově ukryt poklad, který byl použit na vyplacení Pasovských a jejich odchodu z Čech.

Pověsti se vztahují i ke klášteru ve Vyšším Brodě, který byl založen rodem Rožmberků. Podle jedné verze byl klášter založen jako dík Voka z Rožmberka za to, že se vrátil nezraněn z bavorského vojenského tažení. Druhá verze je ta, že se chtěl pán z Rožmberka pomodlit při jeho toulkách krajinou u kapličky sv. Anny. Protože však spěchal, nevšiml si, že sjel z cesty a přes řeku brodil mimo brod. Strhl ho proud a zatáhl do hluboké vody, kde se začal topit. Ve smrtelné úzkosti dal slib, že v případě své záchrany zde vystaví klášter a kostel. A sama Panna Marie ho zachránila, a proto svůj slib splnil. A v tomto klášteře je také hrobka rodu, kde spí svůj věčný spánek většina vládařů domu Rožmberského, od zakladatele kláštera až po posledního člena rodu, Petra Voka. Jeden z řádových řeholníků vyprávěl, že těla nejsou uložena v rakvích, ale sedí v drahocných křeslech dokola v pořadí jak šlo jejich vládařství. Klid zemřelých však není trvalý, jednou za rok, o půlnoci ze svátku Všech svatých na den Dušičkový, se postupně zvednou a odchází důstojným krokem do chrámu, kde usednou do lavic a modlí se. Mši svatou slouží vždy jeden z dávných vyšebrodských opatů, každý rok někdo jiný. Potom se postupně všichni zvednou a odejdou zpět do podzemní kobky, kde rokují až do prvního zakokrhání. Podle této pověsti povstanou v okamžiku, kdy bude naši zemi nejhůře a spolu s blanickými rytíři vytáhnou do boje proti všem nepřátelům země České.

Pověsti se také vyprávějí o jednotlivých příslušnících rodu Rožmberků. Prvním z nich byl Oldřich z Rožmberka – narodil se 13.1.1403 a jeho dětství bylo poznamenáno casnou ztrátou otce, který zemřel roku 1412. Oldřichovým poručníkem byl pan Čeněk z Vartenberka. Když se patnáctiletý Oldřich v roce 1418 stal rožmberským vladařem, bylo rožmberské dominium sice velmi rozsáhlé, ale také rozdrobené. Oldřich, který se v té době stal vůdcem katolické strany v Cechách dokázal svým diplomatickým umem a vlivem toto rozdrobené panství scelit, a neváhal k tomuto cíli použít ani prostředků, které byly proti tehdejšímu právu. Jeho falzifikátorská činnost se nevyhnula ani královským patentům, jejichž paděláním si pojistil získaná území. Ve své době byl v Cechách prakticky neomezeným pánem, rodový Krumlov tehdy dokonce zastíňoval svou okázalostí, výstavností a nádherou pražské sídlo českých králů. Problémem Oldřichovým ale začaly být dluhy, které postupně narůstaly. A ty byly také nakonec příčinou toho, že nedosáhl na metu nejvyšší – na český trůn. Té dosáhl jeho politický protivník – Jiřík z Poděbrad, který výhodně skoupil Oldřichovy dlužní úpisy a držel jimi Rožmberka v šachu. Nakonec zemřel v zapomnutí 28.4.1462.

Vilém z Rožmberka se narodil 10.3.1535 a také on velice casně (již roku 1539) ztratil otce. Také jeho dětství bylo krušné. Od dětství se připravoval na okamžik, kdy převezme vladařské povinnosti. Připravoval se na to například v soukromé škole Arnošta Krajíře z Krajku v Mladé Boleslavi, poté studoval v Pasově a také v Augšpurku. Také on se ujal vlády velice záhy – již v 16 letech. Patřil sice rodem k předním mužům království, ale své místo na slunci si musel tvrdě zasloužit. Přes úřad nejvyššího komorníka se teprve roku 1570

stal nejvyšším purkrabím, což představovalo v té době vlastně vedoucí místo ve sboru nejvyšších zemských úředníků. Vypracoval se mezi přední diplomaty království, o čemž svědčí i to, že jej král vyslal do Polska, kde se v té době uprázdnil trůn, aby jej vyjednal pro Habsburky. To se mu sice nepodařilo, ale mezi polskou šlechtou nabyl takové vážnosti, že dokonce jemu osobně nabídli trůn. Postupně se čtyřikrát oženil (1557 s Katřinou Brunšvicovou, 1561 s Žofií Braniborskou, 1578 s Annou Marií Bádenskou a nakonec 1587 s Polyxenou z Pernštejna), ale nakonec se dědice nedočkal a zemřel bezdětný 31.8.1592.

Posledním Rožmberkem byl Petr Vok, který ve svém dětství a jinošství byl ve stínu svého staršího bratra. Neměl také zálibu v obsazování dvorských úřadů, za svůj život byl pouze komorníkem JM císaře a několikrát hejtmánem bechyňského kraje. Navykl si nákladnému životu v nádheře, který poznal při svých cestách po renesanční Evropě. To se také projevilo po zakoupení panství Bechyně – tam nechal zámek přeměnit italskými i českými umělci na nádherný renesanční zámek. Toto jeho počínání ale vedlo k tomu, že mu přibývaly dluhy. Nakonec se za něj musel zaručit jeho bratr Vilém. Petr Vok se roku 1590 oženil s tehdy třináctiletou Kateřinou z Ludanic, a tehdy se jeho život naprosto změnil. A když po smrti svého bratra se stal rožmberským vladařem, stal se z kdysi rozverného a frejného jinocha dobrým hospodářem a nakonec i moudrým vladařem. Dluhy nakonec vyřešil prodejem rodového Krumlova, odkud si odvezl pouze milované knihy a také rodinný archiv. Za své nové sídlo zvolil Třeboň, kde 6.11.1611 skonal.

Pověsti, které by se týkali pánů z Hradce jsem ale našel pomálu. Také na Jindřichově Hradci se prý objevovala Bílá paní hradecká, kterou byla údajně paní Markéta, rozená z Leuchtenberka, která po smrti svého manžela vstoupila do řádu klarisek. Také ona svými příchody věstila význačné události. Mývala na sobě dlouhý bílý plášť, bílou zástěru, hlavu pokrytou čepcem a dlouhý závoj. Za pasem nosila svazek klíčů, kterým hřmotně chřestila, když se jí něco nelíbilo. Druhou pověstí vztahující se k rodu pánů z Hradce je pověst o „Sladké kaši“. Ta se také vztahuje ke stavbě hřadu v Jindřichově Hradci a k manželce tehdejšího hradeckého pána Jindřicha – paní Markétě. Tato šlechtična přicházela mezi pracující lid a slibovala, že když bude hrad dostavěn do prvních sněhových vloček, že je každý rok v ten den pohostí sladkou kaší. A co slíbila, to i dodržela. Dělníci se skutečně činili a tak se hrad skvěl v plné kráse ještě před spadnutím první sněhové vločky. A tehdy paní Markéta všechny pozvala na hrad a pohostila je sladkou kaší. Ale protože právě v okamžiku, kdy všichni začali jíst začal jim do misek padat sníh a paní Markétu to mrzelo, rozhodla, že napříště bude sladká kaše rozdělována na jaře, před Velikonocemi, na Zelený čtvrtek, až bude dáno znamení zvonem ze staré, okrouhlé věže. Tehdy se chudí shromažďovali na nádvoří, dostávali tříliberní chléb, polévku z piva, ryby na dvojí způsob upravené, jáhelnou kaši slazenou medem, preclíky a řídké pivo. Tento obyčej byl zachovávan na Hradci po několik století, dokonce pan Adam z Hradce, který byl nejvyšším kancléřem království rozhodl, že bude tento obyčej zachován navěky, dokonce pod pohrůžkou, že ten, kdo tento obyčej zruší, tomu bude panství hradecké odňato. Poslední rozdělování sladké kaše bylo v roce 1783. Bylo zrušeno císařem Josefem II., který zakázal udržování starých pověr a zvyků.

Prameny a literatura:

<i>Rameš Václav, PhDr.</i>	<i>Kapsář Jihočeských pověstí I., Děje pánů z Růže, VEDUTA, České Budějovice 2004</i>
<i>Pavel Josef</i>	<i>Pověsti českých hradů a zámků, Melantrich, Praha 1995</i>
<i>Pavel Josef</i>	<i>Pověsti českých hradů a zámků, Nakladatelství Jos. Hokra, Praha</i>
<i>Radovan Krátký</i>	<i>Jihočeské pověsti, VIK Vimperk 1996</i>
<i>Webové stránky</i>	<i>www.</i>

Sfragistika, nauka o pečetích, je stále na okraji historického bádání, i když první vlastovky se objevují. Pečetidlo bylo samozřejmostí feudálního života od předního šlechtice přes vladyku až po plebána na malém kostelíku a bylo jeho neodmyslitelnou součástí. Pečeť zpočátku představovala moc a bohatství, později měla účel praktický. Svým obrazem, hlavně u šlechty, vyjadřovala příslušnost k určitému rodu, byla znamením jednotlivce, jehož vůli a rozhodnutí stvrzovala a ověřovala, dále korporací – cechů, v neposlední řadě měst a městeček, která měla celou škálu pečetí a přejímala do svého erbu a pečeti znamení své vrchnosti. Dodnes je pětistá růže různých barev součástí mnoha městských erbů. Samostatnou část tvoří pečetě panovnické jak svou velikostí, tak i honosným provedením svého obrazu. Církevní pečetě jsou velice specifické a bádání v této oblasti náročné. Odlišují se jak tvarem (mandlové), tak i obrazem, kdy je vyjádřená moc a nadřazenost, příslušnost k určitému řádu, klášteru a postavení v církvi.

Velice dobrá akce je celostátní soupis pečetí a pečetidel v archivech České republiky. Je ohraničený sice určitým rokem, ale zpracovat jej ve větším rozsahu není v silách žádného archivu, hlavně v listovém fondu. Jiná otázka je vlastní zpracování soupisu v jednotlivých archivech, ten je na různých úrovních. Nejlépe zpracovaný soupis je ve Státním okresním archivu v Českých Budějovicích od ředitele V. Koldy, doprovázený částečně i fotografiemi. Dost často se vyskytuje jiné pořadí přivěšených pečetí oproti pořadí uváděnému v listině, a tím špatné přiřazení osoby k pečeti a jeho obrazu – erbu. Takže méně zkušeného badatele v heraldice může uvést v omyl. Sebelepší popis pečetí v soupise nemůže nahradit kresbu, ani fotografie není vždy – většinou – dokonalá. Jakost je odvozena od vlastních pečetí, které podléhají věku, jsou setřelé, mají mělký otisk pod papírovým krytem, jsou polámané a necelé. Z několika takovýchto pečetí může vzniknout kresba, a to jsem se pokusil udělat.

Jako Jihočechem jsem si vybral rod Vítkovců a následně jejich jednotlivé větve uložené v Jihočeských archivech. Musel jsem si vypomoci kresbou A. Sedláčka z Atlasu pečetí, protože některé pečetě se nedochovaly nebo se nacházejí v jiných archivech. Neuvádím, jestli je pečeť přivěšena nebo přitištěna, v tomto souboru je to nepodstatné, ani pečeti manželek nejsou podchyceny, pokud nepoužívaly růži. U některých pečetí se mi nepodařilo přesně zařadit konkrétní osobu (páni z Hradce). Některé signatury jsou za ty roky zastaralé, ale stále k dohledání. Nedostatků se najde více, ale snažil jsem se každou pečeť vyobrazit co nejvěrněji. Pochopitelně že pečetě, které používali Vítkovci, nejsou všechny, zpracoval jsem jenom ty, které jsem sám vyhledal, a věřím, že se někdo najde a soubor pečetí doplní a rozšíří.

České Budějovice 1.9.2007

Nejkratší trvání rodové linie Vítkovců jsou páni z Krumlova, v erbu užívali zelenou růži na stříbrném štítě. Založení hradu a městečka Krumlova klade se k roku 1216 Závišem z Nechanic. Ten původně držel tvrz Nechanice na panství Vítkovců až do roku 1235. Původní nevelký Hrádek s podhradím spravoval nevelké panství několika vesnic v okolí horní toku Vltavy obklopen panstvím klášterů Strahovského a Ostrovského a později i kláštera ve Zlaté Koruně, na východě menší statky zemanské.

Vítek starší z Klokot 1194 – 1236 a jeho syn Záviš z Nechanic 1216 – 1257 jsou zakladatelé větve Krumlovské. Záviš zanechal dva syny, Budivoj 1220 - 1272 držel Sepekovo, Skalici a Ledenice a mladší bratr Vítek 1220 – 1277 držel Načerače a Strunkovice po nich se také různě psali a kde měli výhodnější statky, Krumlov drželi společně.

Vítek z Krumlova 1220 – 1277 zanechal syny Jindřicha a Voka, drželi Krumlov v neděli a listiny stvrzovali společně. Jindřich 1272 – 1291, byl ženat a nezanechal dědiců o jeho životě se mnoho neví. Vok z Krumlova 1272 – 1302, psal se také ze Strunkovic nebo z Frýdlantu, byl ženat a děti nepřežili rok 1302. Tak vymřela Krumlovská větev a dědictví se, 6. dubna 1302 ujímá Jindřich z Rožmberka.

Budivoj z Krumlova 1220 – 1272, měl manželku Perchtu z Falkenštejna a kromě několika dcer syny Záviše z Falkenštejna, Vítko na Hluboké, Voka, Budivoje, Henzlína - Jana užívali střídavě predikátu z Ledenic a ze Skalice.

Nejnámější postava Záviš z Falkenštejna byl ženat třikrát, z prvního manželství měl dceru provdanou za Hynka Krušinu z Lichtenburka, zastával úřad purkrabího na hradě Falkenštejně 1269 – 1272, v čele Vítkovců proti králi Otakarovi II. jej nacházíme 1276. Po bitvě 1278 na Moravském poli přijal službu purkrabího na Hradci u Opavy kde žila vdova královna Kunhuta. Jejím vlivem se stal nejv. hofmistrem krále českého a vládcem nad zemí. Roku 1284 uzavřel sňatek s Kunhutou, narodil se syn Jan který vstoupil do řádu křižovníků. Moc a sláva netrvala dlouho, Kunhuta 1285 umírá a Záviš upadl v nemilost u krále Václava II. a uchýlil se na svůj hrad Svojanov kde se oženil potřetí s Alžbětou Uherskou řečenou Kumánka 1287. Sňatek zapříčinil ještě větší nepřátelství a dokonce byl obviněn že strojí úklady proti králi. Při přípravě křtin byl zajat a pod Hlubokou 1290 sťat. Tak ve stručnosti lze popsat vzestup a pád Záviše z Falkenštejna. Všichni bratři zahynuli ve vyhnanství v Polsku 1300, při odboji proti králi Václavovi II.

Obr. 1. z Krumlova a z Načerače, ze Sepekova Vítek, 1220 – 1277, podkomoří, manželka Sibila, synové Jindřich a Vok, Průměr pečeti 63 x 53 mm, klášter Vyšší Brod, listiny sig. A-LII.-N3, ze dne 1.6.1259.

Obr. 1a. z Krumlova Vítek – pro porovnání stejná pečeť od A. Sedláčka, Atlas pečeti V, tabule 142, z roku 1259.

Obr. 2. z Krumlova, ze Skalice, ze Sepekova Budivoj – 1220 – 1272, manželka Perchta z Falkenštejna, synové Záviš, Vítek, Vok, Budivoj, Henzlín a několik dcer, průměr pečeti 42 x 33 mm, klášter Vyšší Brod, listiny sig. A-LII.-N3, ze dne 1.6.1259.

Obr. 3. z Krumlova Budivoj – předešli, podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 91, z roku 1272.

Obr. 4. z Krumlova, z Skalice, z Ledenic Vítek, 1272 – 1290, podkomoří, maršálek, purkrabí na Hluboké a Znojmě. Podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 142, z roku 1277.

Obr. 5. z Krumlova Vítek – předešli, podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 83, rok 1590.

Obr. 6. Z Krumlova, z Frýdlantu, ze Strunkovic Vok, 1272 – 1302, podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 225, z roku 1283.

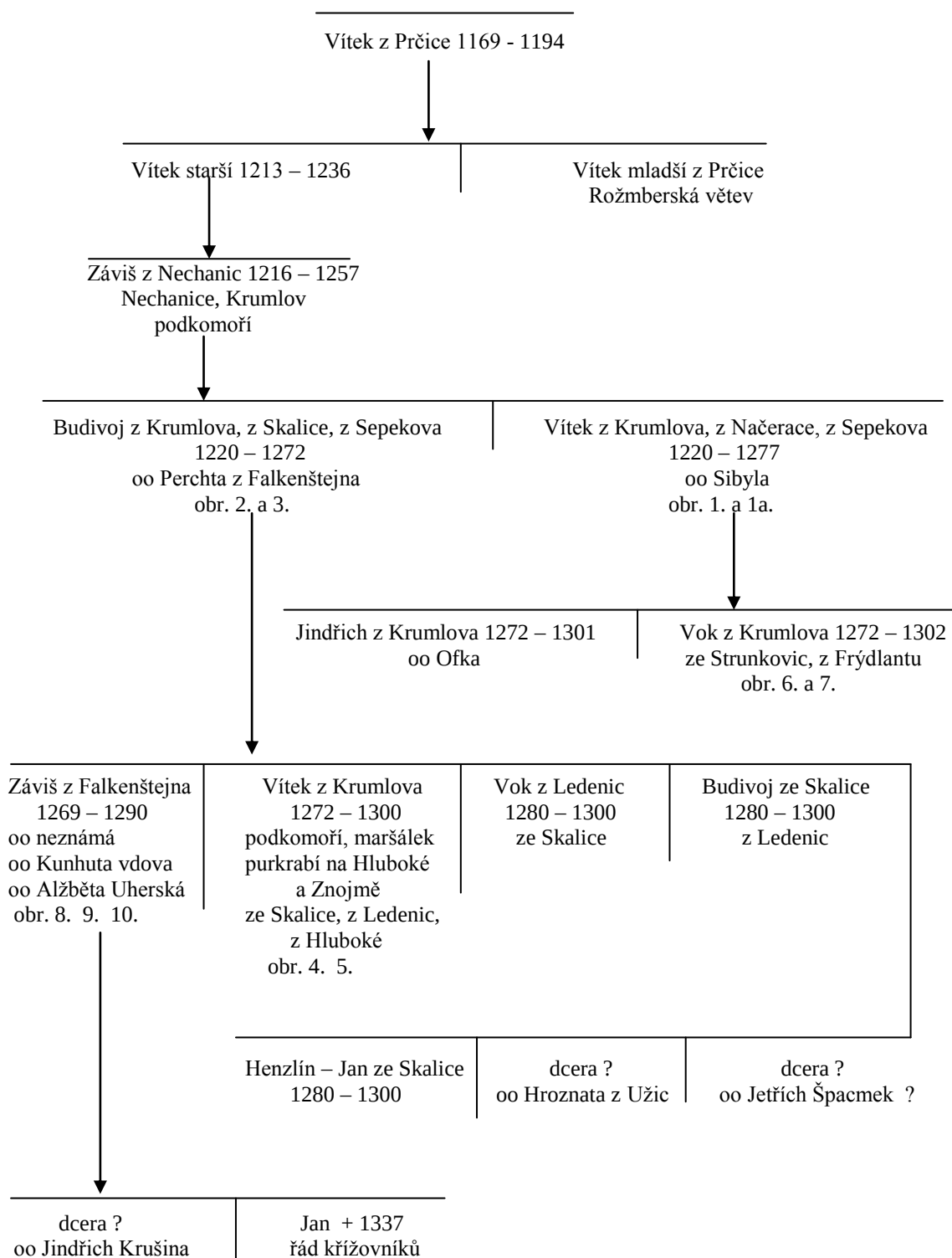
Obr. 7. z Krumlova Vok – předešli, podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 89, rok 1290.

Obr. 8. z Falkenštejna Záviš, 1269 – 1290, manželky 1) neznámá, 2) Kunhuta vdova po králi

Otakarovi II. 3) Alžběta Uherská, děti syn Jan a dcera neznámá. Podle A. Sedláčka Atlas pečeti V. tabule 91, z roku 1272.

Obr. 9. z Falkenštejna Záviš – předešlí podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 205, z roku 1284.

Obr. 10. z Falkenštejna Záviš – předešlí podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tabule 205, z roku 1286.

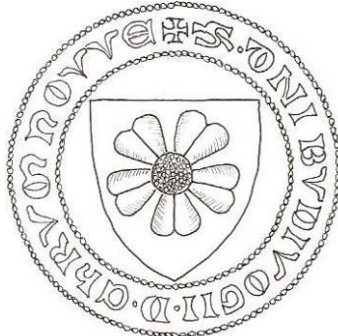
obr. 1

obr. 1/a

obr. 2

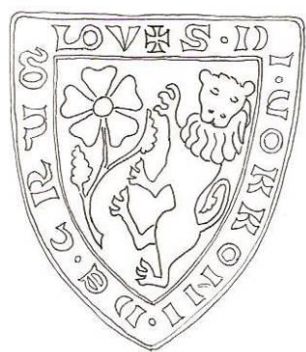
obr. 3

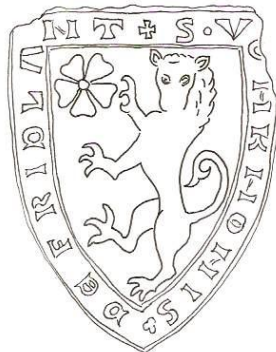
obr. 4

obr. 5

obr. 6

obr. 7

obr. 8

obr. 9

obr. 10

Jihočeský šlechtický rod není třeba blíže představovat, jeho dějiny jsou zachyceny v mnoha časopisech a knihách. Osudy jednotlivých osob jsou dostatečně popsány a někdy doprovázeny fotografiemi pečetí, bohužel jsou roztroušeny v mnoha člancích a nemají žádnou návaznost. Důvod: sfragistika - nauka o pečetích je stále na okraji historického bádání. Přitom pečeť, toto stvrzení každé listiny, byla neodmyslitelnou součástí každého šlechtice, neboť vyjadřuje jeho postavení a příslušnost k určitému rodu.

Souhrnný soubor pečetí jednoho rodu, v našem případě Rožmberků, nebyl nikdy vypracován. Pan K. Maráz zpracoval vynikajícím způsobem jezdecké pečeti Rožmberků doprovázené zdařilými fotografiemi a pan M. Truc popsal nedokonale pečeti Rožmberků do konce 14.století. A. Sedláček v Atlase pečetí uvedl jenom některé osoby do 15.století a několik diplomových prací bylo zaměřených na určitou osobu. Tím veškeré pokusy končí.

Snažil jsem se shromáždit pečeti rodu Rožmberků a prezentovat je, otázkou zůstalo jak. Fotografie i při moderní technice je nedokonalá z mnoha negativních aspektů, např. špatný otisk pečeti, slitý vosk, mělký otisk pod papírovým krytem, rozdrolené nebo setřelé pečeti. Ale z několika špatných otisků se dá vytvořit kresba jedné pečeti. Jak dalece se mi záměr podařil nemohu posoudit. Obraz pečetního pole jsem se snažil zachytit do všech podrobností. Taktéž opis, i když tam jsem vždy neuspěl. Nakreslený soubor zahrnuje pečeti od velkých jezdeckých až po pečetní prsteny v počtu 134 kusů kreseb.

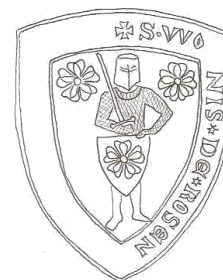
Nemohu tvrdit, že jsem našel všechny pečeti, které Rožmberkové používali. Například u Jindřicha VII. z Rožmberka, jako 7. vladaře, za jeho krátké vlády 3 let 1523 - 1526 jsem žádnou pečeť nenašel, snad proto, že sídlil ve Vídni, kde také ve věku 30 let zemřel. Ani manželky a dcery nejsou vždy podchyceny, jednak se pečeti nedochovaly nebo nepoužívaly v pečetním poli rúži. Neuvádím ani, jestli je pečeť přivěšena nebo přitištěna, jenom kde se nalézá a datum, i když některé signatury jsou zastaralé. Několik pečetí jsem musel převzít z jiných publikací.

Naproti tomu se zaměřuji na výtvarné zpracování typářů. Nakonec jsem zařadil pečeti osob, které používaly v erbu rúži a měly určitou návaznost na rod Rožmberků. Jedná se o Švamberky, dědice majetku Rožmberského, kteří přijali do svého erbu rúži, a o Ursini, kteří chtěli dědictví získat. Též Čeněk z Vartenberka v době poručnické vlády nad nedospělým Oldřichem II. z Rožmberka umístil do svého erbu na čestné místo rúži.

Vítek z Blankenberka - syn Vítka z Prčic, předek pánů z Rožmberka. Průměr pečeti 50 x 37 mm, SOA Třeboň - VS Orlík, karton 7. - III.K - S/5 - rok 1220.

Vok I. z Rožmberka — připomínán od roku 1220, zemřel roku 1262, nejvyšší maršálek, hejtman ve Štýrsku, oo Barbora ze Schaunberga. Pečeť se nedochovala, pouze v kresbě A. Sedláčka - Atlas pečetí V. - tab. 255 ke dni 18.7.1261.

- Obr. 1. Vok I. z Rožmberka - syn Vítka z Blakenberka, nejv. maršálek a hejtman ve Štýrsku. oo Barbora ze Schaunberka. Převzato A. Sedláček, Atlas pečeti V. tab. 5, rok 1257.
- Obr. 2. Vok I. z Rožmberka - průměr pečeti 90 x 71 mm, SOkA Český Krumlov - řád Cisterciáků Vyšší Brod, ze dne 4.6.1262.
- Obr. 3. Jindřich I. z Rožmberka a Vítek z Prčic - společná pečeť, synové Voka I. - převzato A. Sedláček, Atlas pečeti V. tab. 137, z roku 1274.
- Obr. 4. Jindřich I. z Rožmberka - převzato A. Sedláček, Atlas pečeti V. tab. 227, z roku 1291.
- Obr. 5. Jindřich I. z Rožmberka - převzato A. Sedláček, Atlas pečeti V. tab. 137, z roku 1302.
- Obr. 6. Jindřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 54 mm, SOA Třeboň - řád Cisterciáků Vyšší Brod - sig. I./104, z roku 1285.
- Obr. 7. Jindřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 54 mm, SOA Třeboň - cizí statky, karton 71, inv. č. 532, ze dne 12.4.1300. Zemřel roku 1310.
- Obr. 8. Petr I. Udatný z Rožmberka - syn Jindřicha I. - nejv. komorník, oo 1. Viola Těšínská, 2. Kateřina z Vartenberka. Průměr pečeti 26 mm - SOA Třeboň - cizí statky, karton 54, inv.č. 287, ze dne 23.10.1322. Zemřel roku 1347.
- Obr. 9. Petr I. Udatný z Rožmberka - průměr pečeti 24 mm - SOA Třeboň, VS Sedlec, sig. I.A45, z roku 1343.
- Obr. 10. Petr I. Udatný z Rožmberka - nejv. hejtman, průměr pečeti 68 mm - SOA Třeboň, řád cisterciáků Vyšší Brod, sig. 9/VI. ze dne 26.9.1318.
- Obr. 11. Petr I. Udatný z Rožmberka - průměr pečeti 83 mm - SOA Třeboň, řád cisterciáků Vyšší Brod, sig. 6/VII. ze dne 1.9.1347.
- Obr. 12. Petr II. z Rožmberka - syn Petra I. Udatného, průměr pečeti 23 mm - SOA Třeboň, VS Třeboň, I.A - 3Ka - N 125, z roku 1352. Zemřel r. 1384.
- Obr. 13. Petr II. z Rožmberka - probošt kapituly na Pražském hradě. Průměr pečeti 40 mm, VS Třeboň, I.A - SKa - N124, z roku 1355.
- Obr. 14. Petr II. z Rožmberka - průměr pečeti 27 mm - SOA Třeboň, minorité inv. c. 6. sig. K 2, c / 2, ze dne 17.10.1375. - cizí rody, karton 68, inv. č. 12, ze dne 17.12.1355.
- Obr. 15. Jošt I. z Rožmberka - syn Petra I. Udatného, nejv. komorník, oo Anežka z Wallsee. Průměr pečeti 24 mm - SOA Třeboň, VS Třeboň I.A - 1 P - N2 ze dne 2.1.1345.
- Obr. 16. Jošt I. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody, karton 27, inv. c. 4. ze dne 21.1.1350. Zemřel roku 1369.
- Obr. 17. Jošt I. z Rožmberka - dle popisu M. Truce a podobných pečeti z té doby, kdy sekretu použito jako rubni pečeť proti otisku většího typáře, tento typ pečeti používal panovník. Průměr pečeti 24 mm, listina kláštera Vyššího Brodu ze dne 5.10.1354.
- Obr. 18. Jošt I. z Rožmberka - průměr pečeti 24 mm, SOA Třeboň, Cizí rody, karton 60, inv. č. 13, ze dne 22.1.1360.
- Obr. 19. Jošt I. z Rožmberka - průměr pečeti 22 mm, SOA J. Hradec, RA z Hradce, listiny 17 / 14, ze dne 9.3.1366.
- Obr. 20. Anežka z Wallsee - manželka Jošta I. - SOA C. Krumlov, VS Krumlov, inv. č. 82, ze dne 26.6.1380.
- Obr. 21. Oldřich I. z Rožmberka - syn Petra I. Udatného, oo Eliška z Wartenberka. Podle F. Beneše, Atlas pečeti 5. Průměr pečeti 24 mm, ze dne 21.6.1356.
- Obr. 22. Oldřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 60, inv. č. 13, ze dne 22.1.1360. Zemřel roku 1390.
- Obr. 23. Oldřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 28 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 68, inv. č. 12, ze dne 17.12.1359.

- Obr. 24. Oldřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 40 mm, SOA Třeboň, CR z Rožmberka, ze dne 8.2.1362.
- Obr. 25. Oldřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 24 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 73, inv. č. 62, ze dne 20.8.1388.
- Obr. 26. Oldřich I. z Rožmberka - držel Soběslav, Nové Hradky, Vildštejn, Choustník, Příběnice. Průměr pečeti 28 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 71, inv. č. 6. 18, ze dne 31.3.1370.
- Obr. 27. Oldřich I. z Rožmberka - průměr pečeti 35 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 18, inv. č. 50, ze dne 5.6.1386.
- Obr. 28. Mecla z Rožmberka - dcera Petra I. Udatného, provdána za Jana z Leuchtemberka. Průměr pečeti 28 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 24, inv. č. 10, ze dne 17.12.1357.
- Obr. 29. Jan I. z Rožmberka - syn Petra I. Udatného, oo Eliška z Halsu. Průměr pečeti 23 mm, SOA Třeboň, VS Nové Hradky listiny, č. 6. - sig. HA 2965, z roku 1361.
- Obr. 30. Jan I. z Rožmberka - průměr pečeti 28 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 76 ze dne 17.3.1364. Zemřel roku 1389.
- Obr. 31. Jan I. z Rožmberka - průměr pečeti 24 mm, SOA J. Hradec, RA z Hradce, listiny inv. č. 17 / 14 ze dne 9.4.1366 - SOA Třeboň, cizí rody karton 68, inv. č. 12, ze dne 17.12.1359.
- Obr. 32. Eliška z Halsu - manželka Jana I. - podle A. Sedláčka, Atlas pečeti V. tab. 69, z r. 1376
- Obr. 33. Eliška z Halsu- SOA C. Krumlov, VS Krumlov K 1, inv. č. 82, ze dne 26.6.1380.
- Obr. 34. Jindřich III. z Rožmberka - syn Oldřicha I., nejv. purkrabí, oo 1. Barbora z Schaunberka, 2. Eliška z Kravař a Plumlova. Průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 61, inv. č. 45, ze dne 16.11.1384. Zemřel roku 1412.
- Obr. 35. Jindřich III. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 54, inv. č. 387, ze dne 21.1.1385.
- Obr. 36. Jindřich III. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, minorité inv. č. 8. sig. E 24, ze dne 18.8.1389.
- Obr. 37. Jindřich III. z Rožmberka - průměr pečeti 32 mm, SOA Třeboň, cizí rody kart. 68, inv. č. 95, ze dne 2.12.1404.
- Obr. 38. Petr III. z Rožmberka - syn Jindřicha III. Zemřel svobodný roku 1406 - SOA Třeboň, VS Třeboň I.A - 1 P - A P, ze dne 24.11.1405.
- Obr. 39. Oldřich II. z Rožmberka - syn Jindřicha III. oo Kateřina z Vartenberka, 1. vladař domu rožmberského 1418 - 1451. Nejv. purkrabí. Zemřel roku 1462. Průměr pečeti 20 mm, SOkA České Budějovice, AM Trhové Sviny, listiny inv. č. 10, 30.11.1437.
- Obr. 40. Oldřich II. z Rožmberka - průměr pečeti 20 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 62, inv. č. 184, ze dne 14.5.1457.
- Obr. 41. Oldřich II. z Rožmberka - průměr pečeti 42 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 64, inv. č. 204, ze dne 14.8.1461.
- Obr. 42. Oldřich II. z Rožmberka - průměr pečeti 79 mm, SOkA Č. Budějovice, AM Trhové Sviny, listiny č. 10, ze dne 30.11.1437.
- Obr. 43. Jindřich IV. z Rožmberka - syn Oldřicha II., hejtman ve Slezsku a Šestimestí, zemřel r. 1457, oo Anežka ze Schaunberga, 2. vladař 1451 - 1457. Průměr pečeti 22 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 54. inv. č. 168, ze dne 10.10.1455.
- Obr. 44. Jindřich IV. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 8, z roku 1447.
- Obr. 45. Jošt II. z Rožmberka - syn Oldřicha II., vstoupil do řádu Johanitů, zemřel r. 1467. Průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 54, inv. č. 159, z 23.2.1453.

- Obr. 46. Jošt II. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 62, inv. č. 14, ze dne 14.5.1457.
- Obr. 47. Jošt II. z Rožmberka - velkopřevor johanitů, SOkA Strakonice, AM Strakonice listiny I. / 3, ze dne 1.6.1461. Průměr pečeti 35 mm.
- Obr. 48. Jošt II. z Rožmberka - biskup vratislavský, průměr pečeti 38 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 73, inv. č. 212, ze dne 3.12.1464.
- Obr. 49. Jošt II. z Rožmberka - průměr pečeti 95x60, SOA Třeboň, cizí rody karton 64, inv. č. 202, ze dne 17.8.1461.
- Obr. 50. Jan II. Pokojný z Rožmberka - syn Oldřicha II., hejtman ve Slezsku, 3. vladař 1457 - 1472, zemřel roku 1472, oo Anna kněžna Hlohovská. Průměr pečeti 22 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 54, inv. č. 168, ze dne 10.10.1455.
- Obr. 51. Jan II. z Rožmberka - průměr pečeti 21 mm, SOkA Č. Budějovice, AM Trhové Sviny, listiny 6. 16, ze dne 12.6.1459.
- Obr. 52. Jan II. z Rožmberka - průměr pečeti 19 mm, SOA Třeboň, VS Třeboň, I. A - 1 Aa -N47/a l – ze dne 4.10.1468.
- Obr. 53. Jan II. z Rožmberka - průměr pečeti 44 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 64, inv. č. 205, ze dne 17.8.1461.
- Obr. 54. Anežka z Rožmberka - dcera Oldřicha II., zemřela svobodná roku 1488. Průměr pečeti 22 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 74, inv. č. 250, ze dne 2.9.1482.
- Obr. 55. Perchta z Rožmberka - dcera Oldřicha II. provdána za Jana z Liechtensteina, zemřela roku 1476. Průměr pečeti 20 mm, SOA Třeboň, CR registratura, karton 90, ze dne 4.3.1456.
- Obr. 56. Perchta z Rožmberka - průměr pečeti 18 mm, SOA Třeboň, CR registratura, karton 91, ze dne 31.12.1463.
- Obr. 57. Perchta z Rožmberka - průměr pečeti 22 mm, SOA Třeboň, CR registratura, karton 91, z roku 1472.
- Obr. 58. Jindřich V. z Rožmberka - syn Jana II. 4. vladař 1472 - 1489, zemřel roku 1489. Průměr pečeti 23 mm, SOA Třeboň, CR Švamberkové, karton 8, z roku 1475.
- Obr. 59. Jindřich V. z Rožmberka - průměr pečeti 22 mm, SOA Třeboň, z roku 1475.
- Obr. 60. Jindřich V. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton inv. č. 155, ze dne 13.1.1451.
- Obr. 61. Vok II. z Rožmberka - syn Jana II. 5. vladař 1475 - 1493, zemřel r. 1505, hejtman v Čechách, oo Markéta z Gutštejna. Průměr pečeti 19 mm, SOA Třeboň, VS Třeboň, IA - AP - N8, ze dne 31.7.1475..
- Obr. 62. Vok II. z Rožmberka - průměr pečeti 20 mm, SOA Třeboň, VS Netolice, V. - AS - L 91, ze dne 6.2.1485.
- Obr. 63. Vok II. z Rožmberka - průměr pečeti 42 mm, SOkA Č. Budějovice, AM Nové Hradce listiny č. 2, ze dne 27.11.1490.
- Obr. 64. Vok II. z Rožmberka - průměr pečeti 22 mm, SOA Třeboň, CR registratura, karton 5 l, z roku 1505.
- Obr. 65. Petr IV. z Rožmberka - syn Jana II. 6. vladař 1493 - 1523, hejtman v Čechách, zemřel r. 1523, oo Alžběta z Kravař a Strážnice. Průměr pečeti 19 mm, SOkA Č. Budějovice, AM listiny sig. II./ 48, inv. č. 118, ze dne 19.1.1480.
- Obr. 66. Petr IV. z Rožmberka - průměr pečeti 39 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 56, inv. č. 288, ze dne 11.2.1496.
- Obr. 67. Petr IV. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOkA Č. Budějovice, AM listiny sig. II./ 59, inv. č. 128, ze dne 7.9.1519.
- Obr. 68. Petr IV. z Rožmberka - průměr pečeti 23 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 90, inv. č. 336, ze dne 23.2.1513.

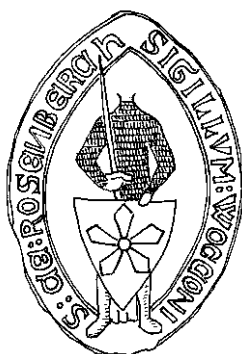
- Obr. 69. Petr II. z Rožmberka - průměr pečeti 21 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 3, inv. č. 317, ze dne 11.2.1509.
- Obr. 70. Petr IV. z Rožmberka - průměr pečeti 44 mm, SOkA Č.Budějovice, AM Trhové Sviny, listiny ze dne 1.11.1519, a SOA Třeboň, VS Nové Hradky listiny c. 61, sig. HA-2855/a, ze dne 19.10.1504.
- Obr. 71. Oldřich III. z Rožmberka - syn Jana II., datum úmrtí není přesně známo 1513 - 1525, průměr pečeti 21 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 65, inv. č. 280, z 4.12.1493.
- Obr. 72. Jan III. z Rožmberka - syn Voka II., vstoupil do řádu johanitů, později velkopřevor ve Strakoněch, 8. vladař 1526 - 1532, nazýván též Strakonický. Průměr pečeti 25 mm, NA Praha, Maltézský řád listiny č. 2495, ze dne 1.4.1508.
- Obr. 73. Jan III. z Rožmberka - syn Voka II., vstoupil do řádu johanitů, později velkopřevor ve Strakoněch, 8. vladař 1526 - 1532, nazýván též Strakonický. Průměr pečeti 25 mm, NA Praha, Maltézský řád listiny č. 2495, ze dne 1.4.1508.
- Obr. 74. Jan III. z Rožmberka - průměr pečeti 20 mm, SOkA Prachatice, AM Strunkovice listiny I. - A 2, ze dne 24.2.1531.
- Obr. 75. Jan III. z Rožmberka - průměr pečeti 32 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 66, inv. č. 383, ze dne 10.9.1529.
- Obr. 76. Jošt III. z Rožmberka - syn Voka II. 9. vladař 1532 - 1539, zemřel r. 1539, oo 1. Vendelína ze Starhemberga, 2. Anna z Rogendorfu. Průměr pečeti 14x11 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 3. inv. č. 3, ze dne 14.11.1528.
- Obr. 77. Jošt III. z Rožmberka - průměr pečeti 33 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 66, inv. č. 401, ze dne 29.7.1539.
- Obr. 78. Jošt III. z Rožmberka - průměr pečeti 59 mm, SOkA Prachatice, AM Strunkovice, listiny č. 2 - sig. I.A2, ze dne 24.2.1531.
- Obr. 79. Petr V. Kulhavý z Rožmberka - syn Voka II. zemřel svobodný, 10. vladař 1539 - 1545, průměr pečeti 14x12 mm, SOkA Č.Budějovice, chronologická řada 4, ze dne 17.11.1533.
- Obr. 80. Petr V. z Rožmberka - průměr pečeti 18x13 mm, SOkA Č. Budějovice, osobní listy ze dne 13.11.1543.
- Obr. 81. Petr V. z Rožmberka - průměr pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí statky karton 23, X inv. č. 176, ze dne 15.4.1531.
- Obr. 82. Petr V. z Rožmberka - průměr pečeti 59 mm, SOA Český Krumlov, AM Rožmberk listiny, sig. I/5, ze dne 24.3.1545.
- Obr. 83. Anna z Rožmberka - provdaná za Jáchyma z Hradce, dcera Jošta III., zemřela r. 1580, SOA Třeboň, CR registratura, karton 13, ze dne 20.1.1574, průměr pečeti 20x17 mm.
- Obr. 84. Vilém z Rožmberka - syn Jošta, nejv. komorník a purkrabí, 11. vladař 1551 - 1592, zemřel r. 1592, oo 1. Kateřina Brunšvická, 2. Žofie Braniborská, 3. Anna Marie Bádenská, 4. Polyxena z Perštejna, bez potomků. Průměr pečeti 30 mm, SOkA Č. Budějovice, osobní listy, ze dne 19.8.1551.
- Obr. 85. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 17x14 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř.8, ze dne 9.12.1553.
- Obr. 86. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 33 mm, SOkA Č.Budějovice, osobní listy ze dne 15.6.1556.
- Obr. 87. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 17x14 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. 9, ze dne 22.6.1556.
- Obr. 88. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 23x18 mm, SOA Třeboň, cizí rody, karton 102, z roku 1558.
- Obr. 89. Kateřina Brunšvická - manželka Viléma z Rožmberka, průměr pečeti 20x18 mm,

- SOA Třeboň, cizí rody karton 75, inv. č. 448, ze dne 6.9.1558.
- Obr. 90. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 14 mm, SOA Třeboň, CR Švamberkové karton 12, ze dne 6.9.1561.
- Obr. 91. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 28 mm, SOA Třeboň, cizí statky karton 40, inv. č. 286, ze dne 2.5.1562.
- Obr. 92. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 18x16 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. 11, ze dne 25.7.1563.
- Obr. 93. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 20 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. 11 ze dne 25.12.1563.
- Obr. 94. Vilém z Rožmberka - damaskované pečetní pole, průměr pečeti 94 mm, SOkA Č. Budějovice, AM Trhové Sviny, listiny z roku 1564.
- Obr. 95. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 37 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. 11, ze dne 4.7.1566.
- Obr. 96. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 11x9 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. 12, ze dne 5.11.1567.
- Obr. 97. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 34 mm, SOkA 6. Č.Budějovice, CH.Ř. 9, ze dne 5.9.1577.
- Obr. 98. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 18 mm, SOkA Č. Budějovice, AM pozůstalosti, ze dne 30.1.1573.
- Obr. 99. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 37 mm, SOA Třeboň, VS Nové Hrady, sig. HA 2118/15, ze dne 6.11.1574.
- Obr. 100. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 36 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 95, inv. č. 497, ze dne 7.11.1576.
- Obr. 101. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 35 mm, SOkA Č. Budějovice, AM osobní listy z roku 1585.
- Obr. 102. Vilém z Rožmberka - damaskované pole, průměr pečeti 63 mm, SOA Č. Krumlov, AM Kaplice cechy, inv. č. 1, ze dne 2.6.1583.
- Obr. 103. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 20 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 95, ze dne 14.1.1586.
- Obr. 104. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 25x20 mm, SOkA Č.Budějovice, AM osobní listy, ze dne 6.11.1585.
- Obr. 105. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 35 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 24, sig. III. - 8-1 c, ze dne 2.3.1588.
- Obr. 106. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 14x11 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 24, sig. III. - 14-Ic, ze dne 21. 2.1589.
- Obr. 107. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 38 mm, Třeboň, cizí rody karton 24 mm, sig. III.-14-lc, z roku 1589.
- Obr. 108. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 28x23 mm, SOkA Č. Budějovice, AM cechy, sig. B - 35 m, ze dne 10.4.1590.
- Obr. 109. Vilém z Rožmberka - průměr pečeti 45 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 59, inv. č. 530, ze dne 24.7.1591.
- Obr. 110. Eva z Rožmberka - vdova po Mikuláši Zrínském, průměr pečeti 15x12 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 42, z roku 1578.
- Obr. 111. Eva z Rožmberka - druhý manžel hrabě Pavel z Gassoldu, průměr pečeti 20x18 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 59, inv. č. 485, z roku 1589.
- Obr. 112. Petr Vok z Rožmberka - syn Jošta III. - průměr pečeti 14x11 mm, SOA Třeboň, CR Švamberkové karton 8, ze dne 25.5.1559.
- Obr. 113. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 23x19 mm, SOkA Č. Budějovice, AM Nove Hrady, sig. B 1571 / 5, z roku 1569.
- Obr. 114. Petr Vok z Rožmberka - 11. vladař 1592 - 1611, oo Kateřina z Ludanic, zemřel

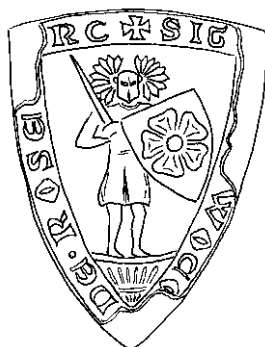
- bez potomků, průměr pečeti 19x8 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 122, z roku 1576.
- Obr. 115. Petr Vok z Rožmberka - hejtman Bechyňského kraje, průměr pečeti 22x19 mm, SOkA Č. Budějovice, CH.Ř. karton 17, z roku 1581.
- Obr. 116. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 35 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 84, z roku 1587.
- Obr. 117. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 26x24 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 59, inv. č. 485, ze dne 1589.
- Obr. 118. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 26x21 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. karton 36, ze dne 29.12.1608.
- Obr. 119. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 43 mm, SOkA Č.Budějovice, AM Trhové Sviny listiny inv. č. 24, ze dne 16.8.1594.
- Obr. 120. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 95 mm, SOA Třeboň, minorité listiny inv. č. A - 2 r / 5, ze dne 15.8.1597, a SOkA Č.Budějovice, AM Nové Hradce listiny inv. č. 3, ze dne 21.1.1596.
- Obr. 121. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 28x23 mm, SOkA Č.Budějovice, CH.Ř. karton 31, ze dne 23.2.1599.
- Obr. 122. Petr Vok z Rožmberka - průměr pečeti 50 mm, SOkA Č.Budějovice, AM Radostice, sig. R - 2175, z roku 1610.
- Obr. 123. Čeněk z Vartemberka - nejv. purkrabí pražský a poručník nezletilého Oldřicha II. z Rožmberka, průměr pečeti 31 mm, SOA Třeboň, cizí statky karton 78, inv. 6. 610, ze dne 17.10.1420.
- Obr. 124. Livie Ursini - provdána von Lament, spolu s bratrem Františkem se uchází o dědictví rodu Rožmberků, SOA Třeboň, CR registratura karton 145, ze dne 29.6.1602.
- Obr. 125. Jan Jiří ze Švamberka - dědic části panství Rožmberského, průměr pečeti 39 mm, SOkA Č.Budějovice, AM - C.B. listiny inv. č. 167, sig. II. / 72, ze dne 24.4.1615.
- Obr. 126. Jan Jiří ze Švamberka - pole pod růží je damaskované, průměr pečeti 61 mm, SOA Třeboň, VS Třeboň inv. č. 612, sig. I.A - 6Gb - N12, ze dne 24.2.1616.
- Obr. 127. Petr ze Švamberka - na Ronšperce, Boru, Nových Hradech, Třeboni, Rožmberce a Libějovicích, hejtman Plzeňského kraje. Průměr pečeti 34 mm, SOA Třeboň, minorité sig. E-Ic, ze dne 23.4.1616.
- Obr. 128. Petr ze Švamberka - průměr pečeti 38 mm, SOA Třeboň, CR registratura karton 11, ze dne 6.10.1619.
- Obr. 129. Adam ze Švamberka - poslední z borské větve, průměr pečeti 21x18 mm, SOA Třeboň, VS Orlík karton 3, inv. č. 47, z roku 1622.
- Obr. 130. Adam ze Švamberku - průměr pečeti 15x13 mm, SOA Třeboň, VS Citoliby sig. I.A -A4a, ze dne 9.5.1665.
- Obr. 131. Františka Polyxena ze Švamberka - provdaná za Karla Paara, průměr pečeti 15x13 mm, SOA Třeboň, VS Orlík sig. V. - BPb - 8, ze dne 20.7.1690.
- Obr. 132. Karel Johann Paar - roku 1665 převzali Rožmberský znak jako srdeční štítek do svého znaku. Průměr pečeti 13x11 mm, SOA Třeboň, VS Orlík sig. V. - BPb - 8, ze dne 20.7.1690.

„Jsme všichni Čechové, jsme krev jedni druhých, jednoho Pána Boha, jednoho krále, jedno právo české máme. Trpíme raději Čechové sebe, než abychom jiné cizí a daleké národy trpěli museli, kteří by nás všech mezi sebou trpěli nechtěli, ale usilovali by nás všechny trápení a snad i ven ze země vyhnali,,.

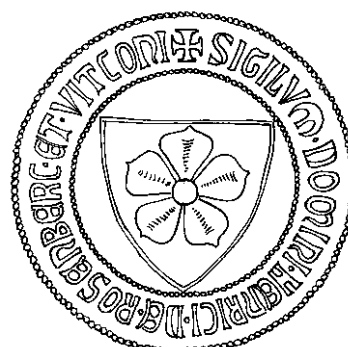
Petr Vok z Rožmberka píše Volfovi Novohradskému z Kolovrat

obr. 1

obr. 2

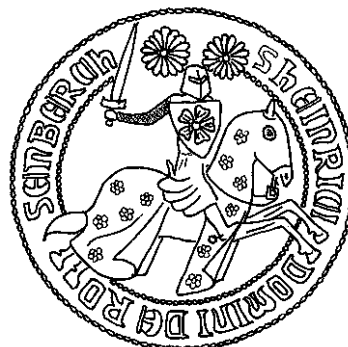
obr. 3

obr. 4

obr. 5

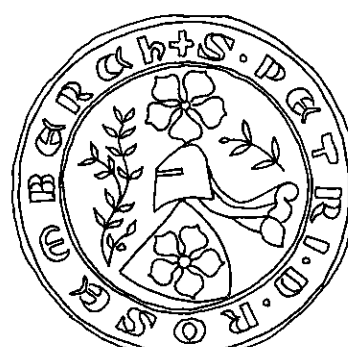
obr. 6

obr. 7

obr. 8

obr. 9

obr. 10

obr. 11

obr. 12

obr. 13

obr. 14

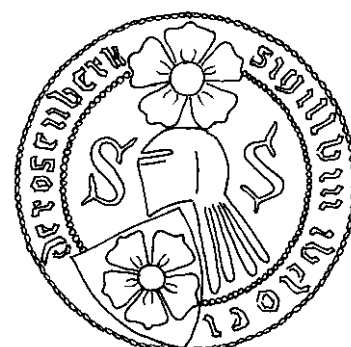
obr. 15

obr. 16

obr. 17

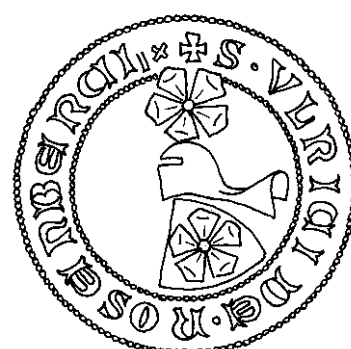
obr. 18

obr. 19

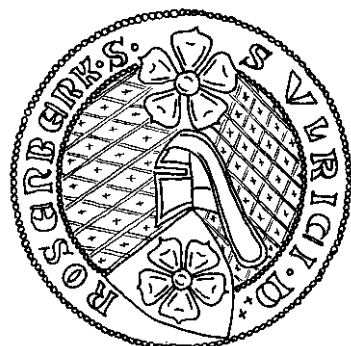
obr. 20

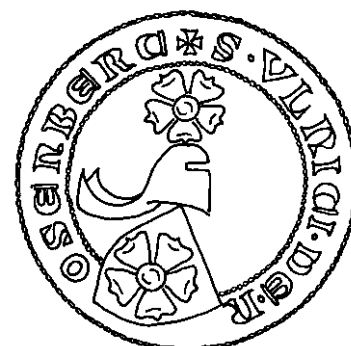
obr. 21

obr. 22

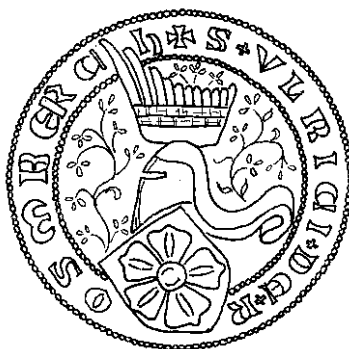
obr. 23

obr. 24

obr. 25

obr. 26

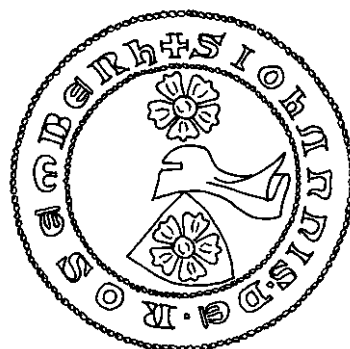
obr. 27

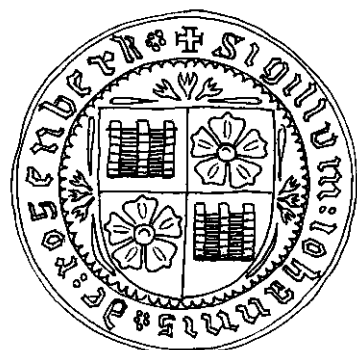
obr. 28

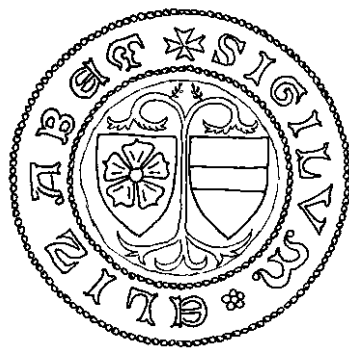
obr. 29

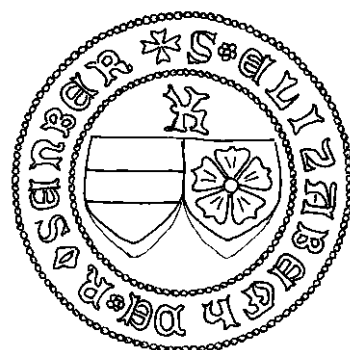
obr. 30

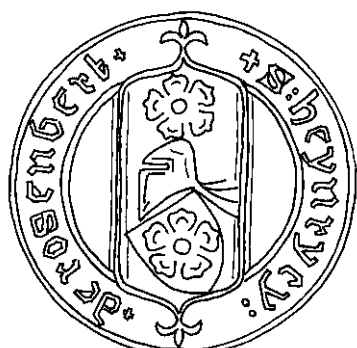
obr. 31

obr. 32

obr. 33

obr. 34

obr. 35

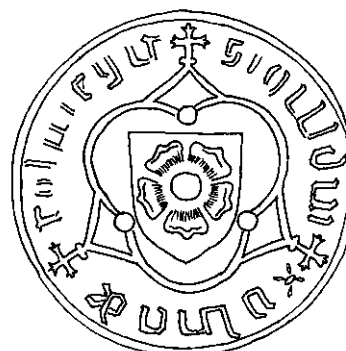
obr. 36

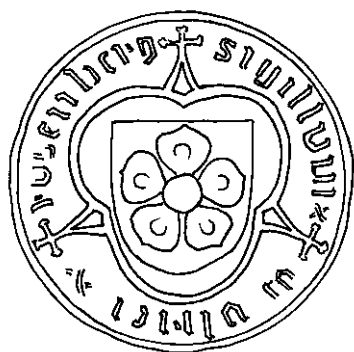
obr. 37

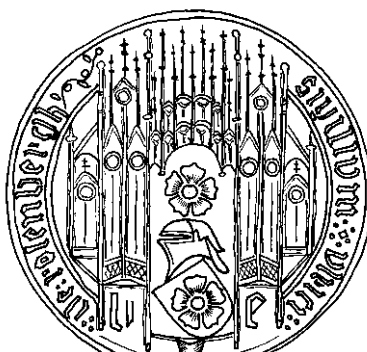
obr. 38

obr. 39

obr. 40

obr. 41

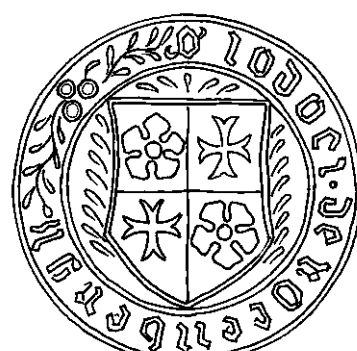
obr. 42

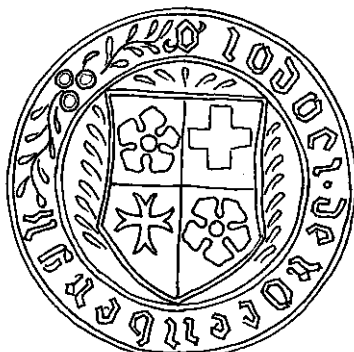
obr. 43

obr. 44

obr. 45

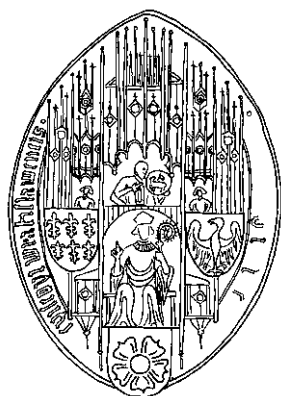
obr. 46

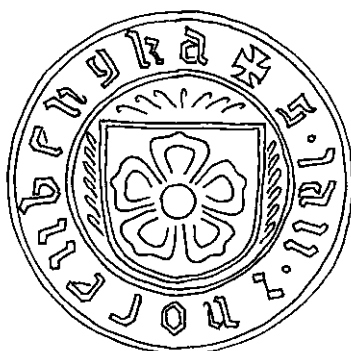
obr. 47

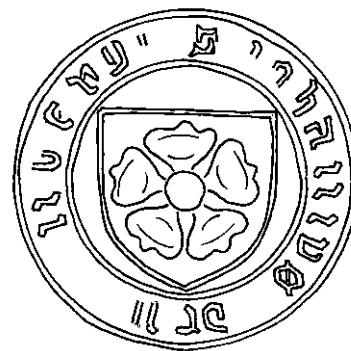
obr. 48

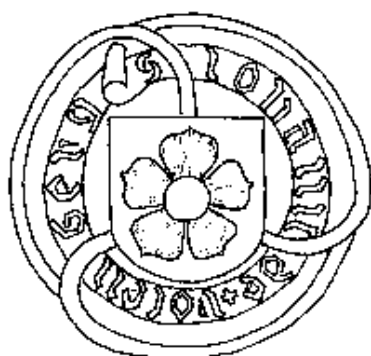
obr. 49

obr. 50

obr. 51

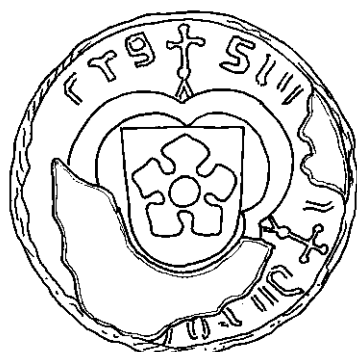
obr. 52

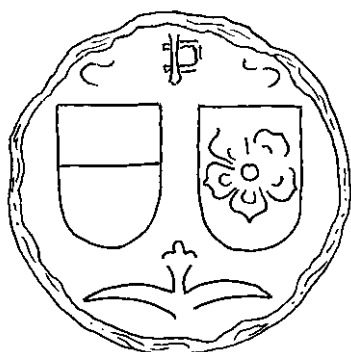
obr. 53

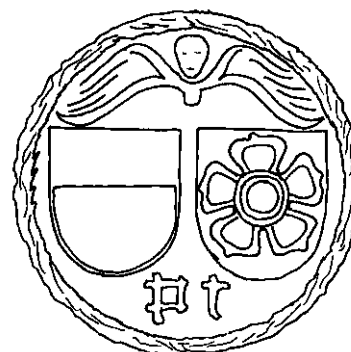
obr. 54

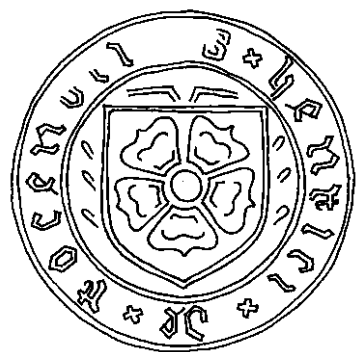
obr. 55

obr. 56

obr. 57

obr. 58

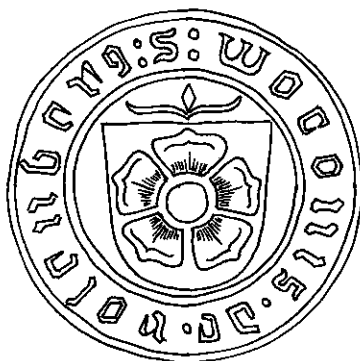
obr. 59

obr. 60

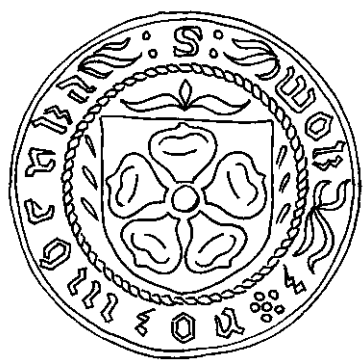
obr. 61

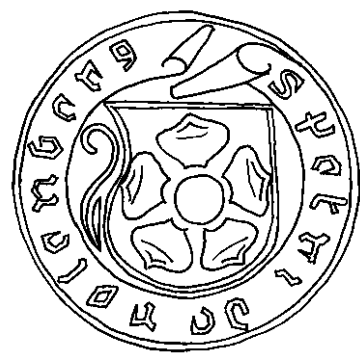
obr. 62

obr. 63

obr. 64

obr. 65

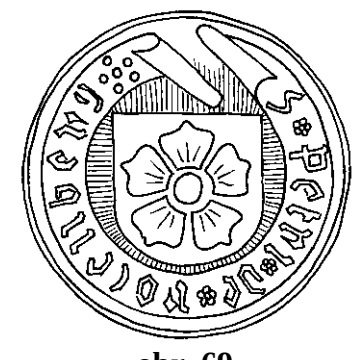
obr. 66

obr. 67

obr. 68

obr. 69

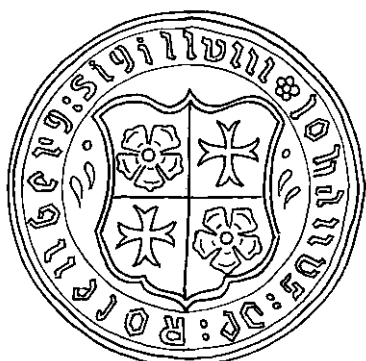
obr. 70

obr. 71

obr. 72

obr. 73

obr. 74

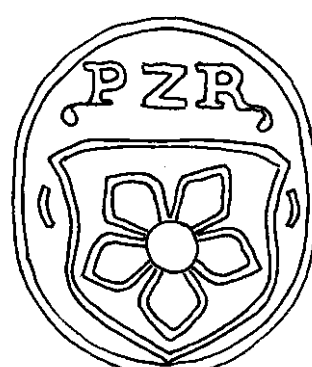
obr. 75

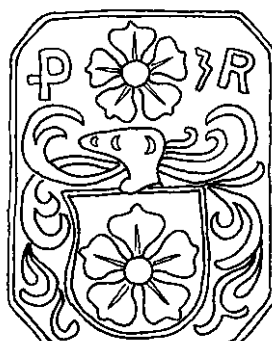
obr. 76

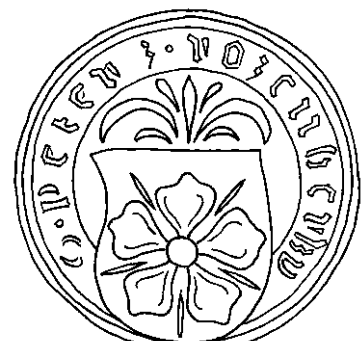
obr. 77

obr. 78

obr. 79

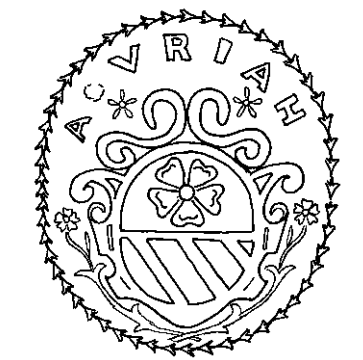
obr. 80

obr. 81

obr. 82

obr. 83

obr. 84

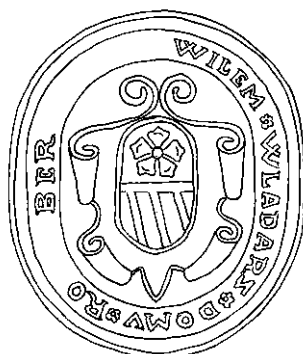
obr. 85

obr. 86

obr. 87

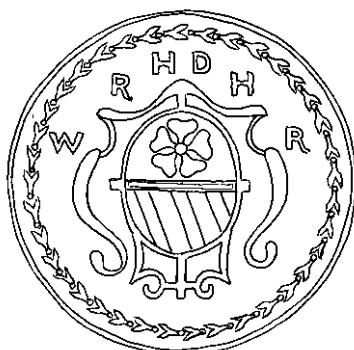
obr. 88

obr. 89

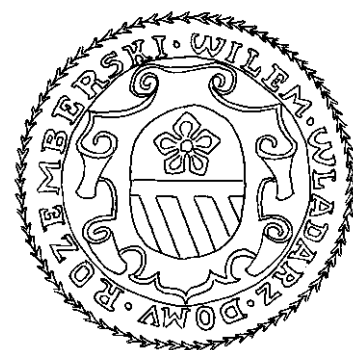
obr. 90

obr. 91

obr. 92

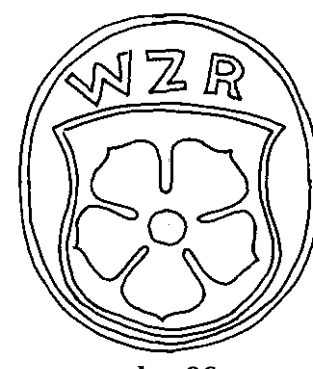
obr. 93

obr. 94

obr. 95

obr. 96

obr. 97

obr. 98

obr. 99

obr. 100

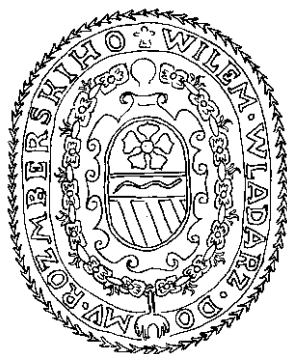
obr. 101

obr. 102

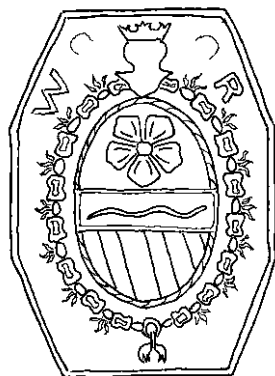
obr. 103

obr. 104

obr. 105

obr. 106

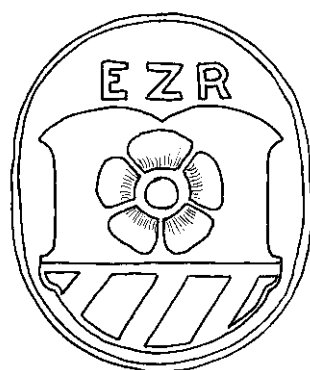
obr. 107

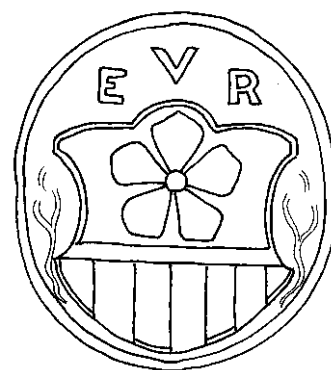
obr. 108

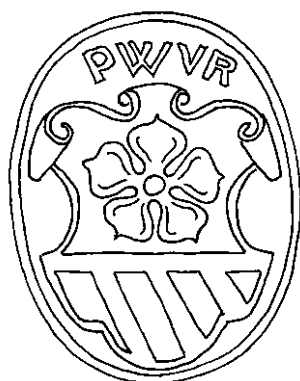
obr. 109

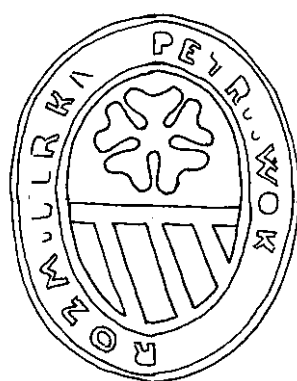
obr. 110

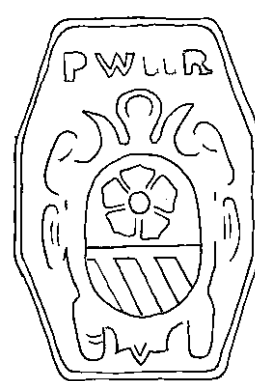
obr. 111

obr. 112

obr. 113

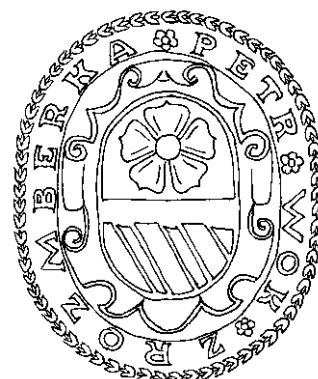
obr. 114

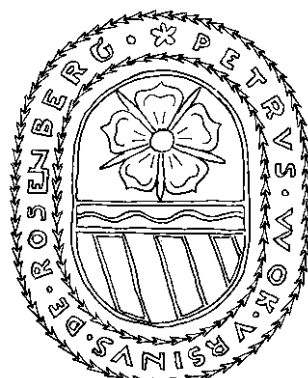
obr. 115

obr. 116

obr. 117

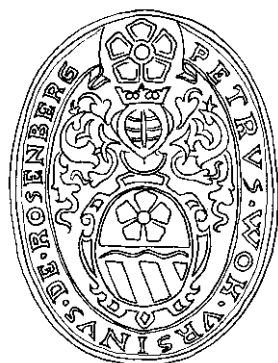
obr. 118

obr. 119

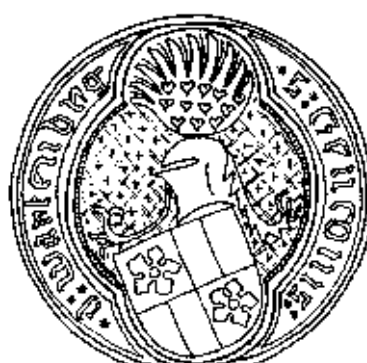
obr. 120

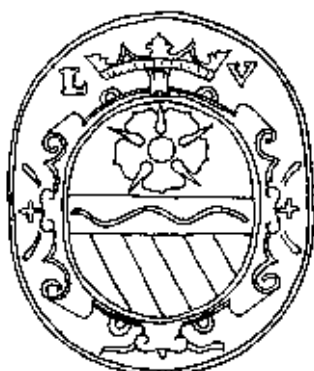
obr. 121

obr. 122

obr. 123

obr. 124

obr. 125

obr. 126

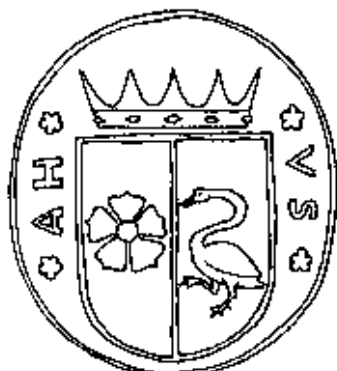
obr. 127

obr. 128

obr. 129

obr. 130

obr. 131

obr. 132

Druhý nejmnocnější a nejbohatší rod Vítkovců jsou páni z Hradce. V erbu nosili zlatou růži na modrém štítě jak se dokládá ve staré pověsti o rozdávání růží mezi bratry. Jejich rodové sídlo byl Jindřichův Hradec ale postupem času drželi další významné hrady a panství. Velhartice, Telč, Polná, Nová Bystřice, Štamberk nedaleko Telče, Dírná, Hořepník, Řečice na Moravě Bílkov, Dačice, Moravské Budějovice, Bánov a mnoho dalších. Na těchto objektech se také můžeme setkat s vyobrazením růže na ostění dveří, vitrážích, nábytku, obrazech a dalších předmětech. Zastávali vysoké úřady v království, tím získávali na prestiži a vážnosti a v některých obdobích byli vůdci šlechty strany katolické ale i husitské. Po válkách husitských se zasazovali o zemský smír a uplatnění jazyka českého před němčinou což vydrželo až do roku 1620. Jako všichni Vítkovci vymřeli do začátku 17. století tak i páni z Hradce vymřeli po meči Jáchymem Oldřichem roku 1604 a následně roku 1633 Lucií Otilií.

Předkládaný soubor pečeti pánů z Hradce není úplný. Některé pečete se nedochovaly některé jsou hodně setřelé, několik pečeti se mi nepodařilo přiřadit ke konkrétní osobě (obraz 20 až 24). V dané době se vyskytují dva Oldřichové a nenašel jsem určující vodítko. Vyobrazené pečete nejsou rozhodně všechny, které se vyskytují, některý jedinec užíval za svého života několik typů a velikostí, ale toliko pečete, které se mně podařilo vyhledat. Nejsou zařazeny ženy - dcery, které užívaly malé pečetní prsteny s jednoduchým erbem růže a nebo se nedochovaly. Výjimkou je obraz 27, zajímavá alianční pečeť a obraz 58, Lucie Otilie jako poslední z rodu. Na konec jsem připojil, pro zajímavost, dvě pečete (obraz 59 a 60), které nemají s panským rodem pánů z Hradce žádnou souvislost, ale byli v jejich službách a používají v opisu pečeti označení z Hradce.

Na konci soupisu je připojen rozrod pánů z Hradce pro přehled příbuzenských vztahů. Nemohu tvrdit že je u plný ale ukazuje jak mocný rod pánů z Hradce byl.

Označení římskou číslicí za jménem není historické, ale jenom pro lepší přehled jednotlivých členů rodu stejného jména.

- Obr. 1. Vítek z Hradce – připomínán 1218 – 1259, syn Jindřicha. Zastával úřad purkrabího v Olomouci, za přispění řádu něm. rytířů osidloval kraj. Synové Oldřich I. a Dětrich biskup v Olomouci. Pečeť převzata A. Sedláček, Atlas pečeti V.
- Obr. 2. Oldřich I. z Hradce – připomínán 1254 - + 1282, syn Vítka. Královský podkomoří 265, bojoval na Moravském poli proti Přemyslu Otakarovi 1276. Synové Oldřich II. a Vítek na Vítkově Hrádku, manželka Marie z Hardeka. Pečeť převzata A. Sedláček; Atlas pečeti V.
- Obr. 3. Oldřich II. z Hradce – připomínán 1264 - + 1312, syn Oldřicha I. Manželka Machtylda, syn Oldřich III. Veřejného života se neúčastnil. Pečeť o prům. 60 mm, SOA Třeboň - cizí rody, karton 71, inv. č. 532 ze dne 12.4.1300.
- Obr. 4. Oldřich II. z Hradce – předešlý. Kontra pečeť na spodku voskové misky u předešlé pečeti, prům. 20 mm.
- Obr. 0. Oldřich III. z Hradce – připomínán 1299 - + 1349, syn Oldřicha II., Manželky 1. Markéta z Korutan, 2. Klára z Bílkova, synové Jindřich I. nejstarší, Menhart I. kanovník pražský, Oldřich IV. a Heřman I. Získal Hořepník a Telč. Pečeť jsem nenalezl.
- Obr. 5. Jindřich I. nejstarší z Hradce – připomínán 1345 – 1365, syn Oldřicha III. Manželka Markéta z Hardeka, synové Jindřich II. starší, Jindřich zemřel mlád, a Jindřich III. mladší. Bojoval po boku císaře Karla IV. a přispěl k jeho záchraně v Pize, získal výhody a postavení, popravcem kraje plzeňského. Pečeť prům. 24 mm – SOA Třeboň – cizí statky, karton 72, inv. č. 541, ze dne 5.10.1361.

- Obr. 6. Menhart I. z Hradce – připomínán 1349 – 1377, otec Oldřich III. Kanovník pražský, biskup Tridentský v důstojenství se neuvázal. Skončil jak farář v Rauspachu. Pečeť průměr 27 mm, SOA Třeboň – cizí statky, karton 19, inv. č. 127, ze dne 12.12.1364.
- Obr. 7. Oldřich IV. z Hradce – připomínán 1351 – 1384, otec Oldřich III. Držel Hořepník, Řečici, Mnich a část Žirovnice. Manželka Anna z Rožmberka, synové Oldřich V. Jan I. a Jindřich IV. mistr řádu johanitů ve Strakonici. Pečeť prům. 25 mm, SOA Třeboň – VS. Nové Hradky listiny č. 11, ze dne 30.9.1365.
- Obr. 8. Heřman I. z Hradce – připomínán 1338 - + 1404, otec Oldřich III. Držel Štamberk u Telče, Dačice, Kunžak, Žirovnici, vládu na Hradci nastoupil 1399 jako poručník sirotků. Manželka Petruše, syn Menhart II. na Velharticích. Pečeť prům. 25 mm, SOA Třeboň – cizí rody, karton 93, inv. č. 19, ze dne 19.6.1370.
- Obr. 9. Heřman I. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 21 mm, SOA Třeboň, cizí rody, karton 61, inv. č. 45, ze dne 16.11.1384.
- Obr. 10. Heřman I. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 24 mm, SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 46/38, ze dne 10. 9. 1391.
- Obr. 11. Jindřich II. z Hradce – připomínán 1363 - + 1398, otec Jindřich I. Na Hradci, Telči přikoupil Jenštejn, Pocátky a Slavonice. Manželka Eliška z Hardeka, synové Jan II. a Oldřich VI. řečený Vavák. Přidal se k Jednotě panské proti králi Václavu IV. a účastnil se jeho zajetí. R. 1398 jmenován nejv. purkrabím, ale za několik dnů zemřel. Pečeť prům. 28 mm, SOA Třeboň, VS. Nové Hradky listiny inv. č. 17, z 2.10.1387.
- Obr. 12. Jindřich II. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 25 mm, SOA Třeboň, cizí rody, karton 18, inv. č. 69, ze dne 15.1.1391.
- Obr. 13. Jindřich III. z Hradce – připomínán 1365 – 1392, otec Jindřich I. na Kunžaku a Štamberku. Manželka Anna, neměl syna. Pečeť prům. 32 mm, SOA Jindřichův Hradec, RA z Hradce listiny 29 / 22, ze dne 28.9.1382.
- Obr. 14. Jan I. z Hradce – připomínán 1384 – 1417, otec Oldřich IV. na Velharticích, manželka Kateřina z Velhartic, syn Menhart III. Pečeť prům. 28 mm, SOA Třeboň, cizí rody, karton 17, inv. č. 43, ze dne 18.6.1389.
- Obr. 15. Jan I. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 27 mm, SOA Jindřichův Hradec, RA z Hradce listiny 81 / 43, ze dne 17.3.1407.
- Obr. 16. Oldřich V. z Hradce – připomínán 1384 – 1412, otec Oldřich IV. na Hořepníku a Bílkově. Manželka Markéta ze Šternberka, bez synů. Pečeť prům. 24 mm, SOA Třeboň, cizí rody, karton 17, inv. č. 44, ze dne 1.8.1389.
- Obr. 17. Oldřich V. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 24 mm, SOA Třeboň, VS. Třeboň I.A – 1Aa – A 90 / a, ze dne 20.5.1395.
- Obr. 18. Jindřich IV. z Hradce – připomínán 1385 - + 1421, otec Oldřich IV. Vstoupil do řádu Johanitů. Pečeť prům. 28 mm – SOA Jindřichův Hradec, RA listiny 40/32, ze dne 20.7.1388.
- Obr. 19. Jindřich IV. z Hradce – předešlý, velkopřevor ve Strakonici. Pečeť prům. 29 mm, SOA Jindřichův Hradec, RA z Hradce listiny 87/68, ze dne 2.7.1411.
- Obr. 20. Oldřich z Hradce – nezařazen. Pečeť průměr 24 mm – SOA Třeboň, cizí rody karton 72, inv. č. 44, ze dne 6.4.1384.
- Obr. 21. Oldřich z Hradce – nezařazen. Pečeť průměr 30 mm – SOA Třeboň, cizí rody karton 18. inv. č. 50 ze dne 5.6.1385.
- Obr. 22. Oldřich z Hradce – nezařazen. Pečeť průměr 24 mm – SOA Jindřichův Hradec, RA z Hradce listiny 44 / 33 ze dne 6.11.1388.
- Obr. 23. Oldřich z Hradce – nezařazen. Pečeť průměr 23 mm – SOA Jindřichův Hradec, RA z Hradce listiny 46 / 57 ze dne 10.9.1391.

- Obr. 24. Oldřich z Hradce – nezařazen. Pečeť průměr 24 mm – SOA Jindřichův Hradec, RA z Hradce listiny 73 / 57 ze dne 3. 11. 1404.
- Obr. 25. Jan II. mladší z Hradce – připomínán 1391 - 1420, syn Jindřicha II. Manželka 1. Anežka z Kapelln, 2. Eliška z Wartenberka, syn Jan III. Stranil kališníkům, později katolík, držel Telč a Lomnici, zastával úřad nejv. hofmistra a nejv. purkrabího. Pečeť 28 mm – SOA Třeboň – CR. registratura karton 116, ze dne 1.3.1408.
- Obr. 26. Oldřich VI. řečený Vavák z Hradce – zemřel 1421, syn Jindřicha II. Manželka Markéta z Kravař, nezanechal dědiců a panství Hradecké přešlo na synovce Menharta III. na Velharticích. Stvrdil protestní list do Kostnice, uzavřel spolek s Pražany na hájení čtyř artikulí, jmenován nejv. mincmistrem, ale za 14 dní zemřel na mor. Pečeť 25 mm – SOA Třeboň, cizí rody karton 18, inv. č. 101 ze dne 30.3.1410.
- Obr. 27. Anna z Hradce – sestra Oldřicha Vaváka, provdaná za Bernárda z Lichtenštejna. Pečeť průměr 30 mm – SOA Jindřichův Hradec, RA, z Hradce listiny 79 / 62 ze dne 29.6.1405.
- Obr. 28. Menhart III. z Hradce, na Velharticích, zmiňován 1398 - 1449, syn Jana I. Vlády na Hradci se ujal r. 1422. Vstoupil do dějin jako muž plný rozporu, válčil s husity, ale byl od nich vězněn na Příběnicích, roku 1434 velel vojsku u Lipan proti sirotkům, 1440 se snažil obnovit zemský mír, 1448 vězněn na Poděbradech od Jiřího z Poděbrad, pro nemoc propuštěn a po cestě domů zemřel. Manželka Markéta z Wallse, syn Oldřich VII. Pečeť 24 mm – SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 103 / 79 ze dne 30.3.1424.
- Obr. 29. Menhart III. z Hradce – předešlý. Pečeť průměr 24 mm – SOA Třeboň, cizí rody karton 94, inv. č. 122 ze dne 1.12.1429.
- Obr. 30. Menhart III. z Hradce – purkrabí karlstějský. Pečeť průměr 19 mm – SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 109 / 85 ze dne 25.8.1435.
- Obr. 31. Menhart III. z Hradce – předešlý, nejv. purkrabí. Pečeť průměr 25 mm – SOA Třeboň – VS Třeboň IA – 1A a – N 11s.
- Obr. 32. Menhart III. z Hradce – předešlý. Pečeť průměr 18 mm – SOA Třeboň CR. registratura karton 63 z roku 1445.
- Obr. 33. Menhart III. z Hradce – předešlý. Pečeť průměr 17 mm – SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 144 / 110 ze dne 1.1.1448.
- Obr. 34. Oldřich VII. z Hradce – připomínán 1437 - + 1453, otec Menhart III. po otci převzal Hradec a prodal Velhartice, vedl válku proti králi Jiřímu z Poděbrad jako odvetu za smrt svého otce. Manželka Markéta z Potštejna, nezanechal dědice. Pečeť prům. 20 mm, SOkA České Budějovice – AM – CB. listiny inv. č. II. / 36, ze dne 7.3.1446.
- Obr. 35. Jan III. z Hradce řečený Telecký – připomínán 1419 - 1459, otec Jan II. na Telči, manželka Kateřina ze Šternberka, syn Jindřich V. Pečeť prům. 19 mm, SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 109/85, ze dne 7.3.1416.
- Obr. 36. Jan III. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 22 mm, SOA Třeboň, VS Třeboň I.A – 1Aa – 11 / s, ze dne 10.5.1441.
- Obr. 37. Jan III. z Hradce – předešlý, pečeť 20 mm, SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 145 / 111, ze dne 8.4.1448.
- Obr. 38. Jindřich V. z Hradce – zmiňován 1458 - + 1507, otec Jan III. Manželka 1. Alžběta ze Šternberka, 2. Anežka z Cimburka, 3. Magdalena z Glaichen, 4. Anna Kunštátská z Münstrberka, syn Adam I. Přistoupil k Zelenohorské jednotě, uznával krále Matyáše Korvína, dosáhl, že zápisy v deskách zemských psány česky. Nejv. komoří 1485, nejv. purkrabí 1503. Tragicky zahynul na honu, když se převrhly saně

- a probodl se vlastním oštěpem. Pečeť prům. 21 mm, SOA Jindřichův Hradec – RA z Hradce listiny 185 / 143 ze dne 25.7.1466.
- Obr. 39. Jindřich V. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 20 mm SOA J. Hradec – RA z Hradce listiny 189 / 14, ze dne 21.1.1467.
- Obr. 40. Jindřich V. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 22 mm, SOA Třeboň – VS Třeboň I.A – 1Aa – 17 / a1, ze dne 4.10.1468.
- Obr. 41. Jindřich V. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 14 mm, SOA J. Hradec – RA z Hradce karton 3, ze dne 28.1.1489.
- Obr. 42. Jindřich V. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 23 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 51, inv. c. 37, z roku 1501.
- Obr. 43. Jindřich V. z Hradce – předešlý, pečeť převzata od F. Teplý – Dějiny města J. Hradce, díl 1/2, zajímavé, že poprvé dělen štít na čtyři pole a přibírá do erbu kotvu z roku 1300.
- Obr. 44. Adam I. z Hradce – narozen 1494, zemřel 1534, syn Jindřicha V. manželka Anna z Rožmitálu, synové Jáchym a Zachariáš. Vladařem na Hradci 1511, nejv. kancléř 1523, hrabětem z Pencinku 1527, podporoval volbu krále Ferdinanda. Pečeť průměr 27 mm, SOA Třeboň – cizí rody karton 1, sig. III.1 – c. 1, ze dne 21.8.1528.
- Obr. 45. Adam I. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 26 mm, SOA J. Hradec – RA z Hradce karton 4, ze dne 16.5.1520.
- Obr. 46. Adam I. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 18 mm, SOkA České Budějovice – CH.Ř., dodatky ze dne 17.7.1526.
- Obr. 47. Adam I. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 29 mm, SOA Třeboň, cizí rody karton 72, inv. c. 376, ze dne 30. 9. 1528.
- Obr. 48. Jáchym z Hradce – nar. 1526 zem. 1565, otec Adam I. Pán na Hradci, Hluboké, Žirovnici, manželka Anna z Rožmberka, synové Adam II. a Jindřich Adam zemřel mlád. Purkrabí na Karlštejně, komorník a 1554 nejv. kancléř, důvěrník krále Ferdinanda. Zahynul tragicky ve věku 39 let, když se probořil most přes Dunaj ve Vídni. R.1561 obdržel řád zlatého rouna. Pečeť prům.19 mm, SOkA České Budějovice – CH.Ř.23, z roku 1561.
- Obr. 49. Anna z Hradce – otec Jáchym, manžel Jindřich z Rožmberka, prům. pečeti 25 mm, SOA Třeboň, cizí statky karton 23, inv. c. 176 ze dne 15.4.1531.
- Obr. 50. Zachariáš z Hradce – nar. 1527 zem. 1589, otec Adam I. Pán na Telči, Polné, Strmilově, Kunžaku, manželka 1. Kateřina z Waldštejna, 2. Anna ze Šlejnic, syn Menhart Lev zemřel mlád. Zastával úřady 1552 jako zemský sudí, 1563 nejv. hejtman, 1573 nejv. komorník. Vynikající hospodář, intelektuál, milovník starožitnosti, umění a jazyka českého. Pečeť prům. 28 mm, SOA Třeboň – CR registratura karton 38, z roku 1561.
- Obr. 51. Zachariáš z Hradce – předešlý, pečeť prům. 16 mm, SOkA České Budějovice – CH.Ř. karton 12, ze dne 8.10.1568.
- Obr. 52. Zachariáš z Hradce – předešlý, pečeť prům. 24 mm, SOA Třeboň – cizí statky karton 133 inv. c. 78, z roku 1580.
- Obr. 53. Adam II. z Hradce nar. 1546 zem. 1596, otec Jáchym I. Vladařství se ujal 1568, v mládí hodně cestoval v doprovodu arcivévody Rudolfa, úřady 1585 nejv. kancléř, 1593 nejv. purkrabí. Manželka Kateřina z Montforku, syn Jáchym Oldřich a dcera Lucie Otilie. Pečeť prům. 38 mm, SOkA Č.Budějovice – CH.Ř. 13, z roku 1586.
- Obr. 54. Adam II. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 37 mm, SOkA Č.Budějovice – AM Lišov listiny inv. c. 8, ze dne 6.1.1582.
- Obr. 55. Adam II. z Hradce – předešlý, pečeť prům. 40 mm, SOA Třeboň – VS Hluboká inv. c. 188, z roku 1588.

- Obr. 56. Jáchym Oldřich z Hradce – nar. 1579 zem. 1604, otec Adam II. hned po smrti otce převzal veškerá panství, ale pro dluhy, které zůstaly po otci, je nucen prodat r.1597 Polnou a Přibyslav, 1598 Hlubokou s Lišovem a Protivín. Zastával úřady cíř. rady a purkrabího na Karlštejně. Manželka Marie Maxmiliána von Hohenzoller, neměl dědice. Pečeť prům. 38 mm, SOkA Č. Budějovice – AM Lišov, c. 9 ze dne 4.5.1598.
- Obr. 57. Jáchym Oldřich z Hradce – předešlý, pečeť prům. 37 mm, SOA J. Hradec – RA z Hradce listiny 472 / 344, ze dne 15.8.1602. Poslední mužský potomek.
- Obr. 58. Lucie Otilie z Hradce – nar. 1582 zem. 1533, provdaná za Viléma Slavatu z Chlumu a Košumberka. Otec Adam II. Po smrti svého bratra Jáchyma Oldřicha zdělila veškerá panství pánů z Hradce jako poslední z rodu. Pečeť prům. 34 mm. SOA Hradec, RA. Slavatové listiny 37 / 508, ze dne 23.4.624.
- Obr. 59. Oldřich z Hradce – nepatřil k rodu, ale zastával úřad purkrabího na zámku. Pečeť prům. 21 mm, SOA J.Hradec – RA z Hradce, listiny 198 / 165, ze dne 9.8.1483.
- Obr. 60. Markéta Capková z Hradce – měšťanka a vdova po Matěji, písaři na zámku, iluminátorovi a opisovací knih. Pečeť prům. 20 mm, SOA J.Hradec – RA z Hradce listiny 196 / 152, ze dne 8.1.1474.

O Stavu

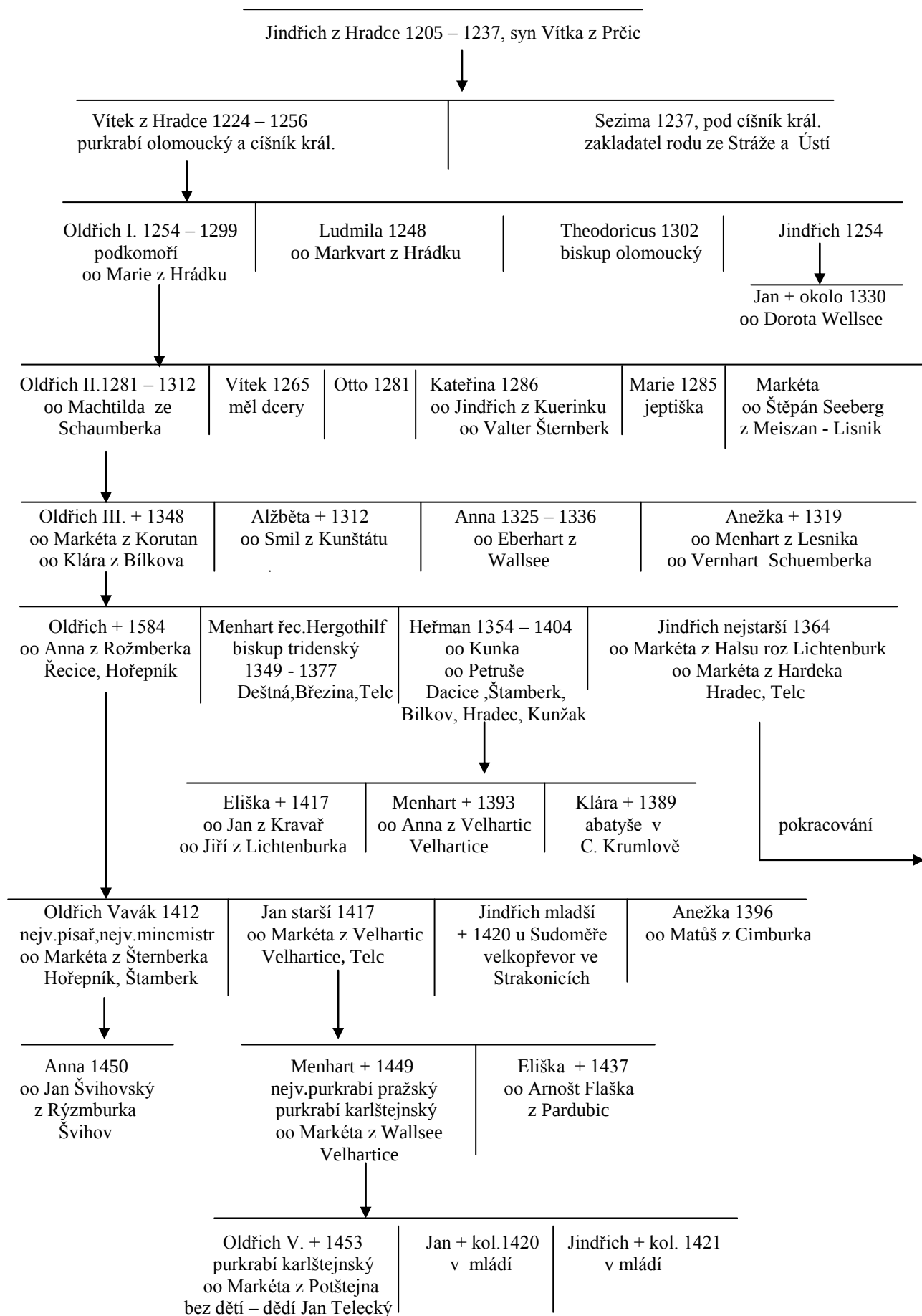
**W listu Frydrycha Knížete Czeského Klášteru Břewňowskému náležejícím při Roku 1184. nacházým gméno a paná-
tku Jarosse Wýtkowce/Borsse Wýtkowa Syna na nowém Zámku/ Kon-
rada z Klingeberku / a Juricha z Lokte Kastellána.**

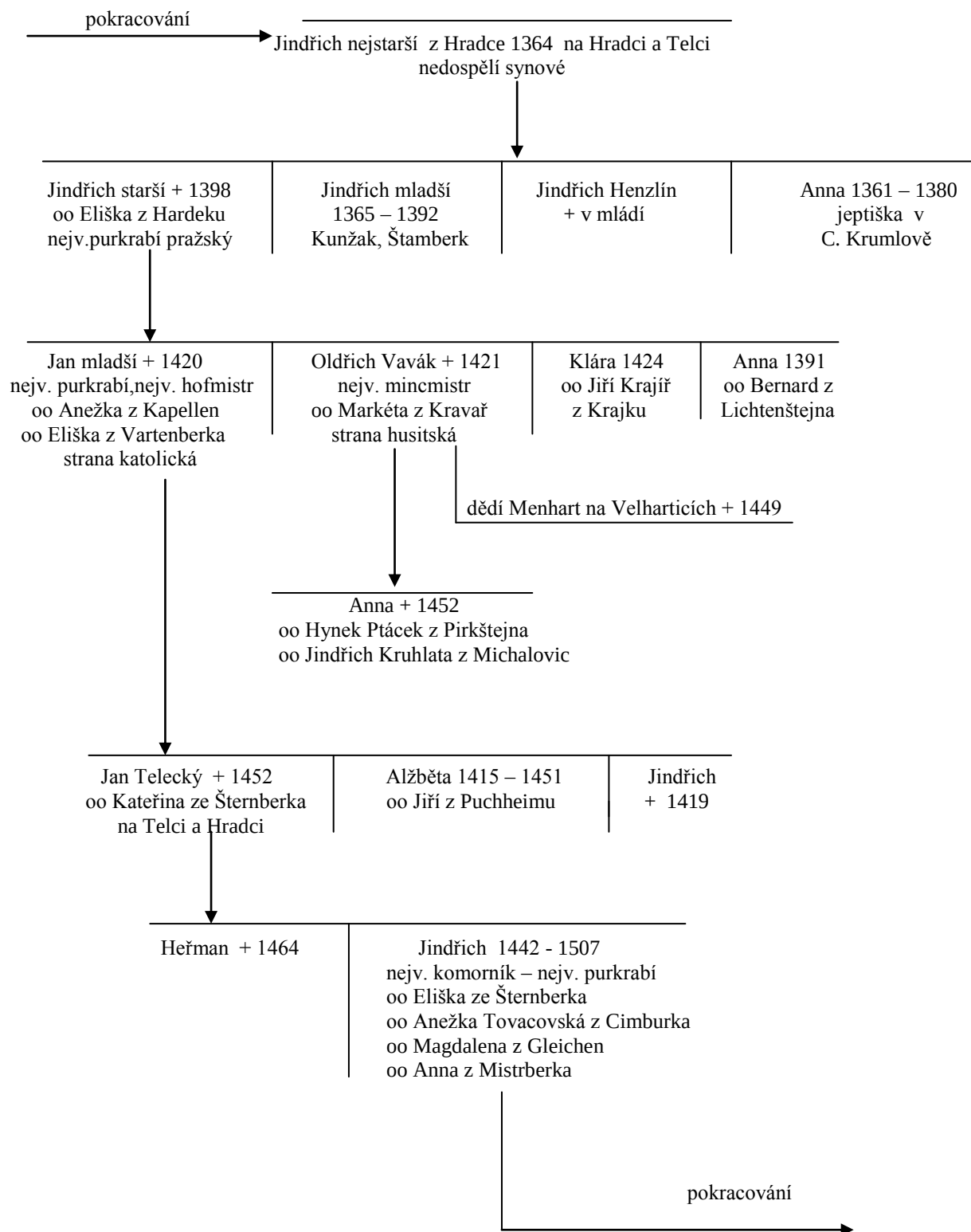
**Tolikéz w gednom listu téhož Kláštera při roku 1234. za panování
Wáclawa Krále Czeského/ spatřugi se tito Páni takowým pořádkem na-
psaní. Ioannes Episcopus, Eppo Præpositus Pragensis, Zdislaus de Val-
dek Camerarius, Vitko Senior, Henricus frater eius, Mstideus Castella-
nus Pragensis, Albik Iudex, Ippok Castellanus Vissegradensis, Zavissa de
Chausnik Subcamerarius, Gebard de Tadovicz, Dalebor Subcamerari⁹.**

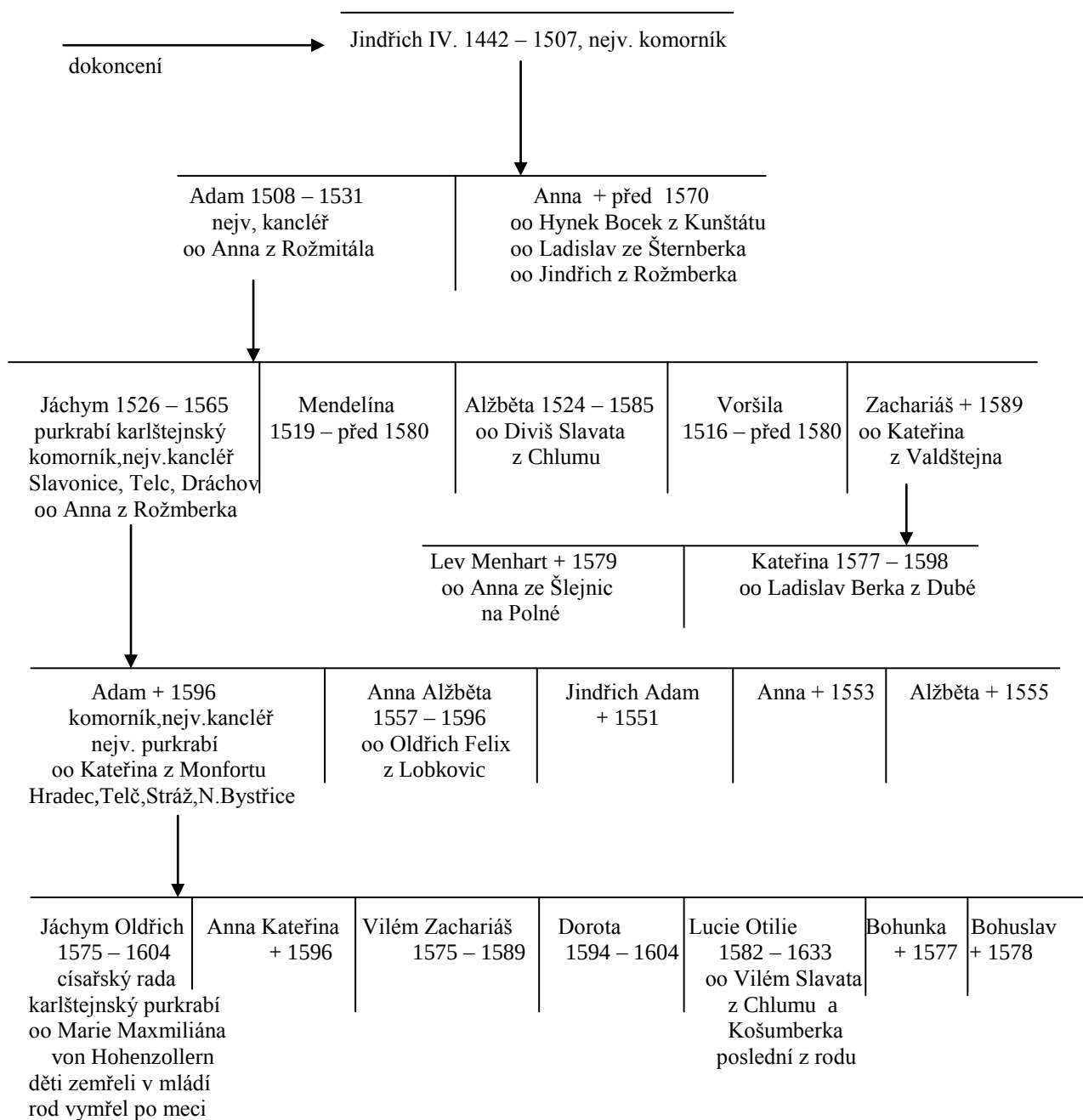

**A tak tehdy prawdivě vřazugij Krony-
ky y Prywilegia starodáwnij, že tñ Wýtkowé
z Chausnjka a z Košumberka/a z nowého Do-
mu, gínat z nowého Zámku / zprosta od ge-
dních předkůw gdau/ a gednoho Erbu wždy-
dy, y s Pány Landšteyna z Stráže a z Ausjij
od dáwnjho času vřijwali na takowý spůsob/
a toliko barwy rozličné ge rozdělowali.**

Výřez z knihy Bartoloměje Paprockého z Glogol Diadochos II. vydané nakladatelstvím GARN Brno v roce 2005

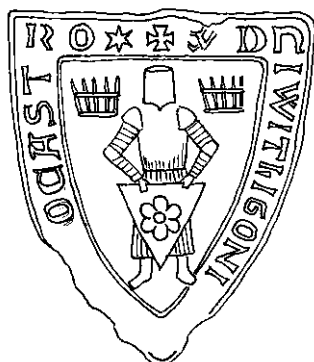

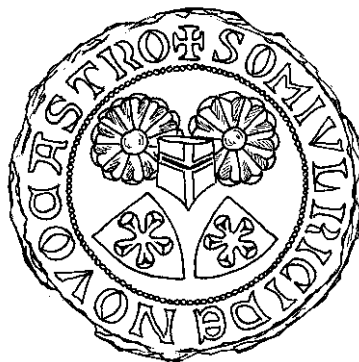

*Co pro Boha, dám,
to napřed mám.
Co po mě zůstane,
Bůh ví, komu se dostane.*

Jáchym z Hradce

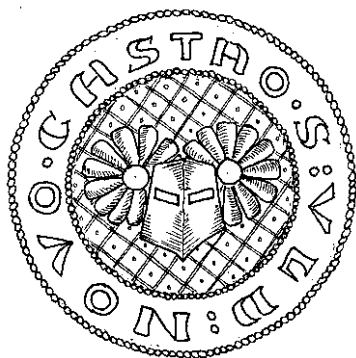
obr. 1

obr. 2

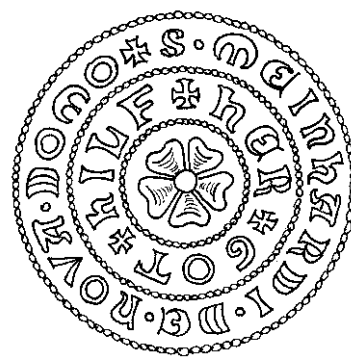
obr. 3

obr. 4

obr. 5

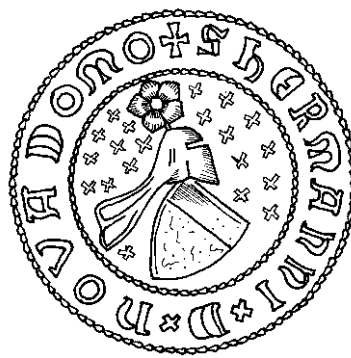
obr. 6

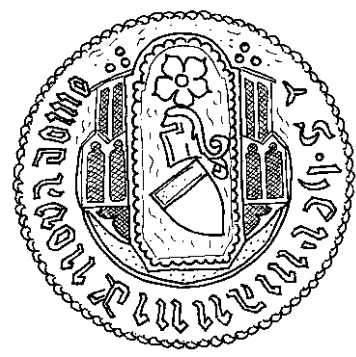
obr. 7

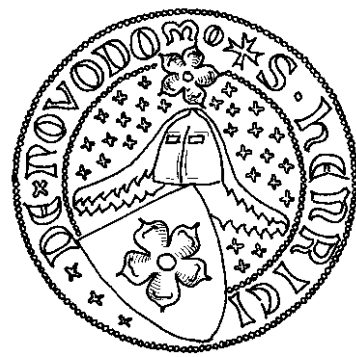
obr. 8

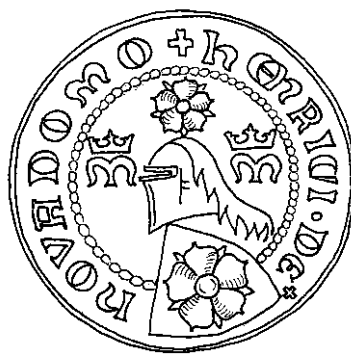
obr. 9

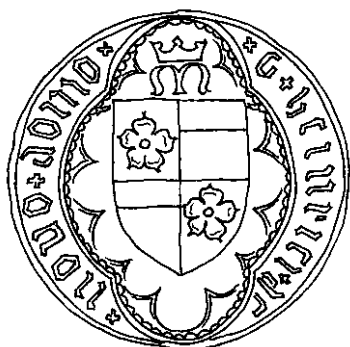
obr. 10

obr. 11

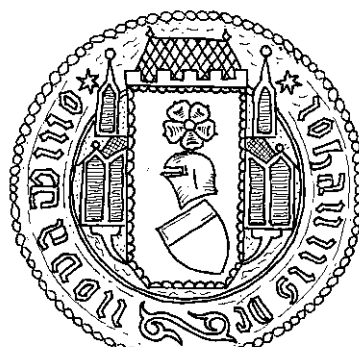
obr. 12

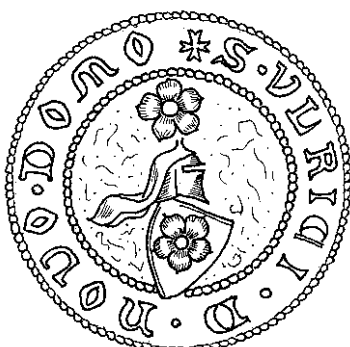
obr. 13

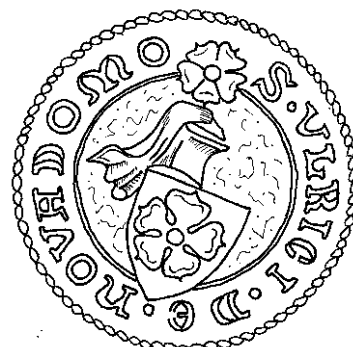
obr. 14

obr. 15

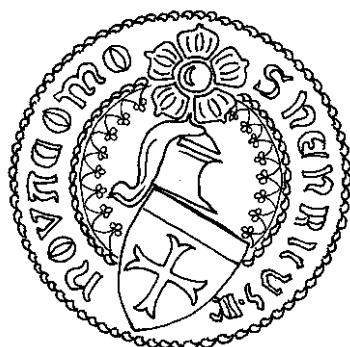
obr. 16

obr. 17

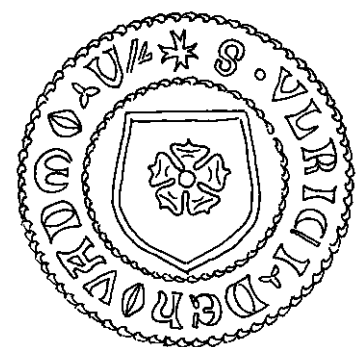
obr. 18

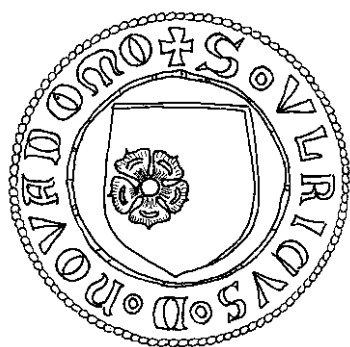
obr. 19

obr. 20

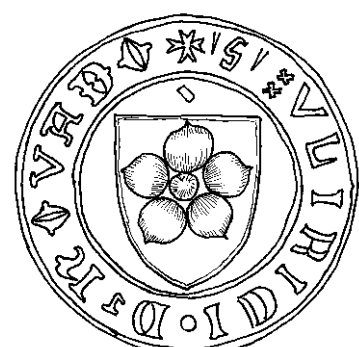
obr. 21

obr. 22

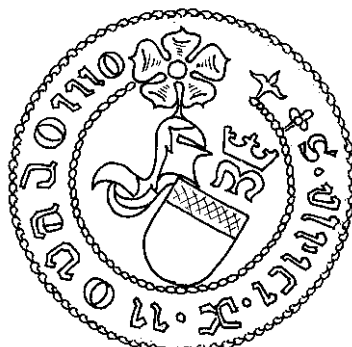
obr. 23

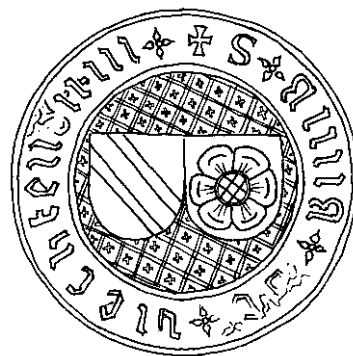
obr. 24

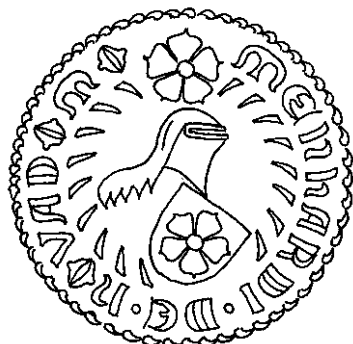
obr. 25

obr. 26

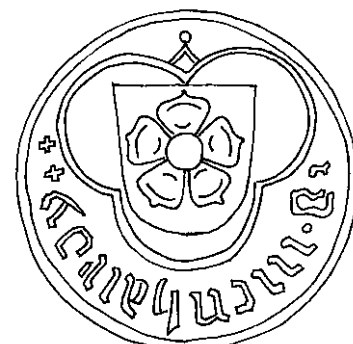
obr. 27

obr. 28

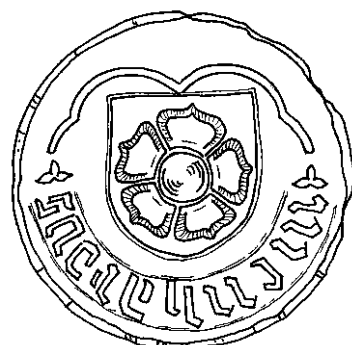
obr. 29

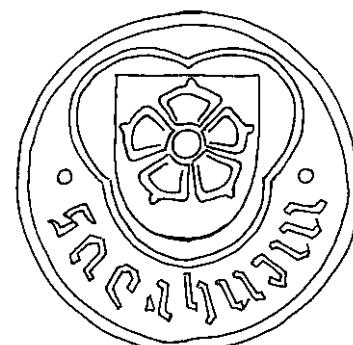
obr. 30

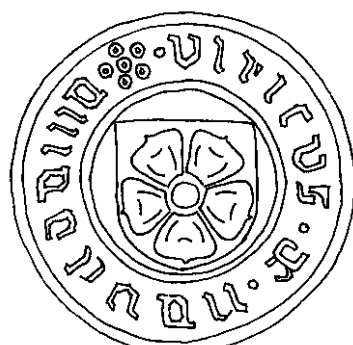
obr. 31

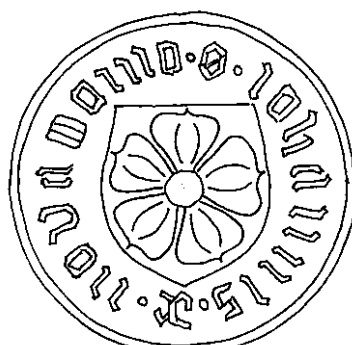
obr. 32

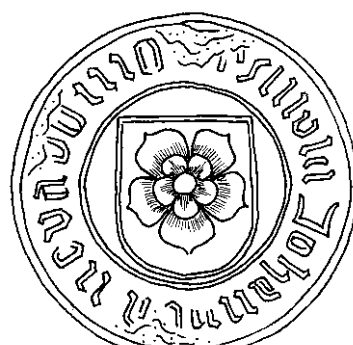
obr. 33

obr. 34

obr. 35

obr. 36

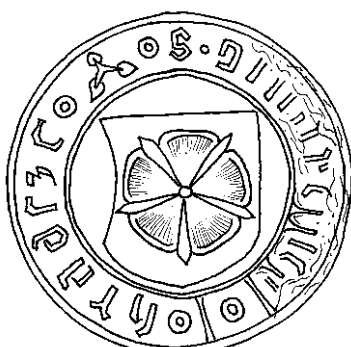
obr. 37

obr. 38

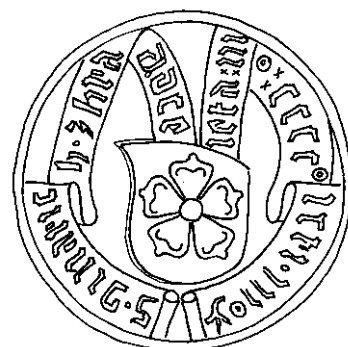
obr. 39

obr. 40

obr. 41

obr. 42

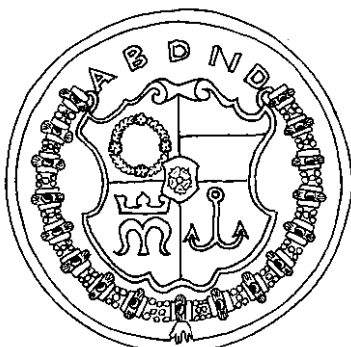
obr. 43

obr. 44

obr. 45

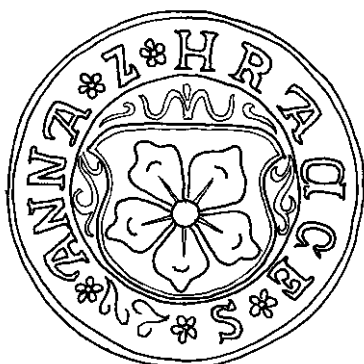
obr. 46

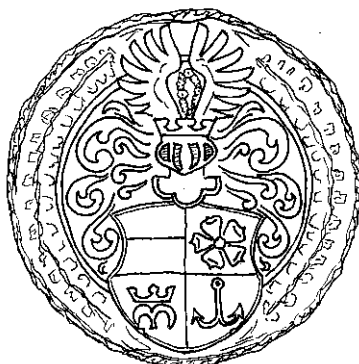
obr. 47

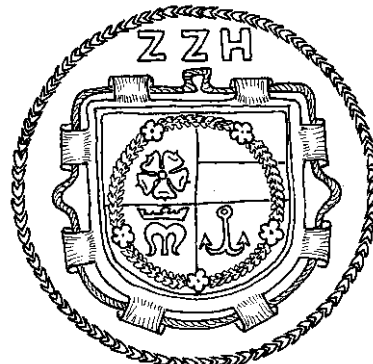
obr. 48

obr. 49

obr. 50

obr. 51

obr. 52

obr. 53

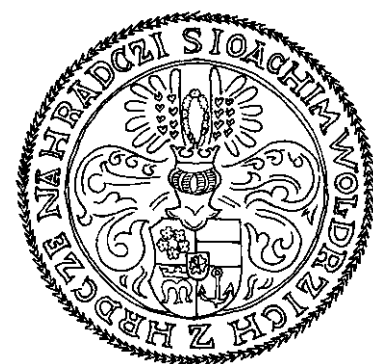
obr. 54

obr. 55

obr. 56

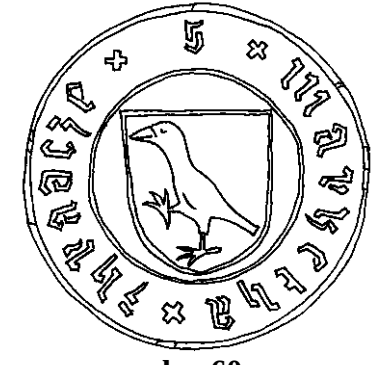
obr. 57

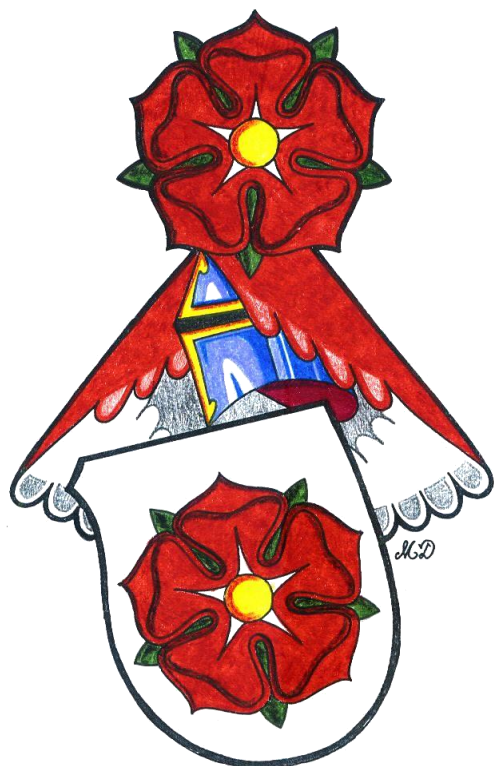
obr. 58

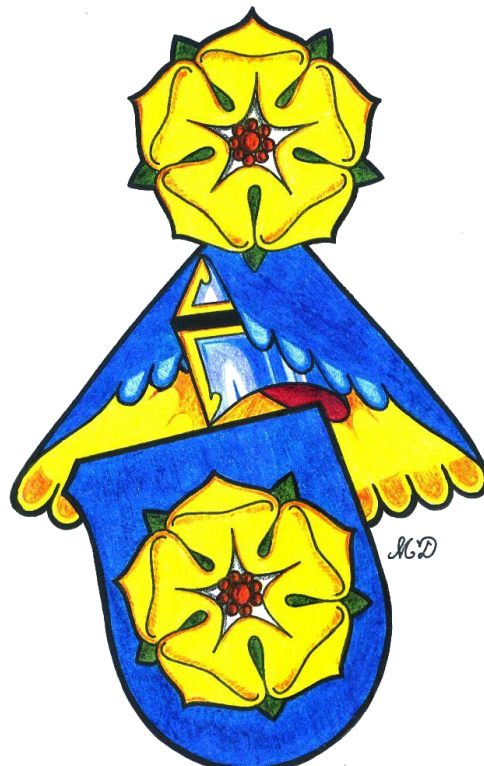
obr. 59

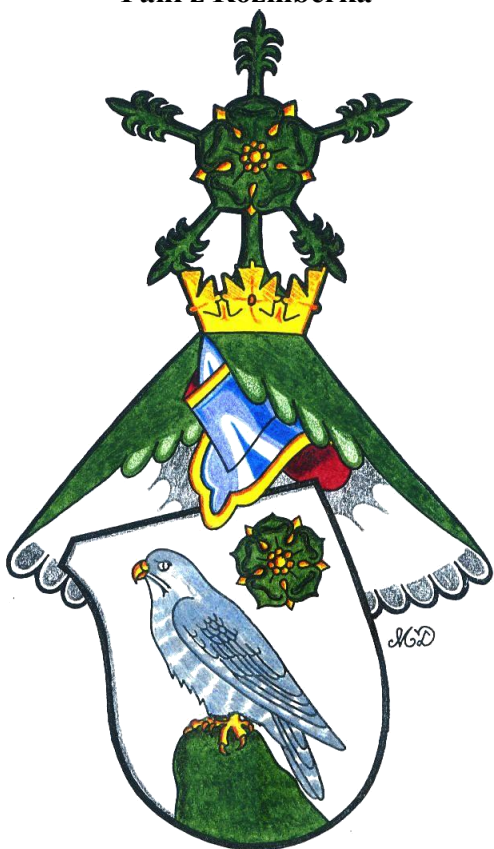
obr. 60

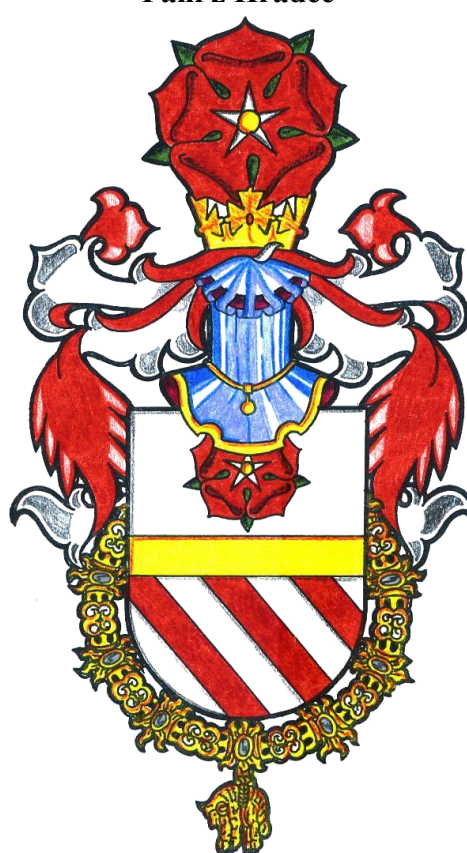
Páni z Rožmberka

Páni z Hradce

Závěš z Falkenštejna

Vilém z Rožmberka

Petr Vok z Rožmberka

Adam z Hradce

Jošt z Rožmberka, biskup ve Vratislavi (1456 – 1467)

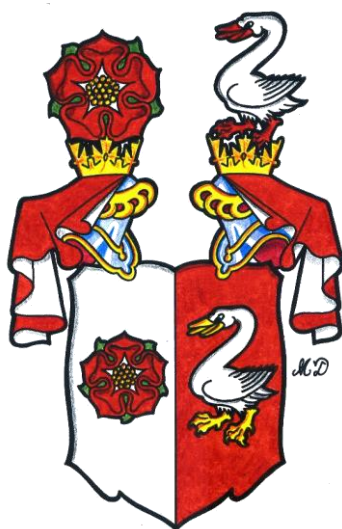
Jindřich z Hradce (1402-1420)

Čeněk z Vartenberka 1424

Slavatové z Chlumu a Košumberka

Jan Jiří ze Švamberka

Zrinští ze Serinu

Karel, kníže z Paarů